Zpravodaj obce Poniklá

POD HORAMI

5–6/2020

PONIKLÁ Z VÝŠKY 6

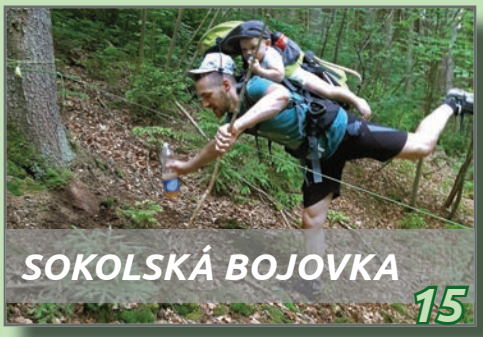

SOKOLSKÁ BOJOVKA 15

Prof. MUDr. Z. Reiniš, DrSc. 16

OBSAH

Jednání obecní rady	3
Společenská kronika	3
Zastupitelstvo – 4. června 2020	4
Obecní hlásný	4
Dětský lékař	5
Zpátky v lavicích	8
Evoluce devítky	9
Něco končí, něco nového začíná	9
Z třídní knihy předškoláka	10
Zprávy ze školské rady	12
Nerealizované oslavy svátku sv. Floriána	14
Knihobudka a medová samoobsluha	14
Zakončení školního roku v Sokolíčku	14
Bojovka rodinných týmů	15
Prof. MUDr. Zdeněk Reiniš, DrSc.	16
Život bez bariér v Nové Pace	22
Rouška píše dějiny	22
Hasiči radí občanům – Užijte si léto	23
Letní prázdniny – pozor na úrazy!	23
Hasiči radí občanům – Co dělat při požáru vozidla	24
Krajská příloha Libereckého kraje	27

Upozorňujeme občany, že po celé léto platí zákaz napouštění bazénů pitnou vodou z vodovodu Horní Dola Poniklá bez předchozího povolení správcem sítě (Martin Dobiáš, tel. 737 863 818)!

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

OBECNÍ ÚŘAD
starosta Tomáš Hájek
603 569 389, 481 585 133
hajek@ponikla.cz
Věra Nováková, Alena Soukupová
481 585 981
obec@ponikla.cz
obecní četa, sběrný dvůr (T. Klikorka)
608 084 782
ceta@ponikla.cz

VODOVODY (odečty, poruchy)
Hoření a střední Poniklá, Nová Ves (M. Dobiáš)
737 863 818
Dolení Poniklá, Přívlaka, Preložka (J. Čížek)
721 154 738

Pečovatelská služba Poniklá
481 549 400

MUDr. Karásková
481 585 174
Ordinační hodiny v Poniklé čp. 266:
PO: 13.00–18.00
ÚT: 8.00–12.00
ST: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00
PÁ: 8.00–12.00; na objednání: 12.00–13.00
Ordinační hodiny v Jilemnici J. Harracha čp. 90:
PO: 7.30–12.00
ÚT: 14.00–17.00
ČT: 7.30–12.00

MATEŘSKÁ ŠKOLA
481 585 257, 737 711 997
skolka.ponikla@seznam.cz

ZÁKLADNÍ ŠKOLA
481 585 206, 604 310 491
zs@ponikla.cz

KNIHOVNA
732 608 524
knihovna@ponikla.cz

DĚTSKÝ LÉKAŘ (lékaři Dětského odd. MMN Jilemnice)
481 551 338 Poniklá
481 551 339 Jablonec nad Jizerou
481 551 332 Jilemnice
Ordinační hodiny:
PO: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou
ÚT: 7.00–12.00 ordinace Poniklá
ST:
ČT:
PÁ: 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

Zpravodaj obce Poniklá **POD HORAMI 5–6/2020,** číslo 202, ročník 50, reg. č.: MK ČR E 17675, náklad 430 výtisků
Vydala obec Poniklá. Cena 10 Kč. Tisk: Gentiana Jilemnice, Internetová adresa: www.ponikla.cz
Odpovědná redaktorka a jazyková korektura: Hana Hájková, **Uzávěrka příštího vydání: 25. 8. 2020**
SVÉ PŘÍSPĚVKY A PŘIPOMÍNKY, PROSÍME, ZASÍLEJTE NA E-MAIL: redakce.podhorami@gmail.com
Příspěvky mohou být redakcí upravovány a kráceny. Za všechny příspěvky děkujeme!
Foto na úvodní straně: Duha nad Poniklou, autor: Tomáš Klikorka

JEDNÁNÍ OBECNÍ RADY ZA OBDOBÍ KVĚTEN AŽ ČERVEN 2020

Vážení ponikelští sousedé,

i letní číslo Vám přinese to nejdůležitější z jednání obecní rady.

Rada obce odsouhlasila učinění prvního kroku k zajištění dodávky vody pro část Přívlaky, a to zadání a zahájení projekčních činností prodloužení vodovodního řadu. Osloveným projektantem je již osvědčený pan Čepický, který obdržel zadání v následující trase: Keříček, I/14, Jizera a následně směrem čp. 472, pod přívlacký hřbitov a dále až „pod Háj". Tato první varianta (která je v souladu s územním plánem) musí být nejprve projednána s majiteli klíčových pozemků, zda bude možné řad vést po jejich pozemcích.

Rada obce se zabývala souhrnem došlých žádostí o aktualizaci ploch v územním plánu. Územní plán projde poprvé od jeho schválení (po 10 letech) svojí aktualizací. Sešly se zejména požadavky na změnu ploch určených pro bydlení.

RO Poniklá vzala na vědomí informaci starosty o provedené těžbě v lesích na Přívlackém kopci a znehodnocení komunikace touto těžbou. Těžební práce prováděla firma z Tanvaldu, vytěžená hmota byla dopravována komunikací směrem k Roprachticím, došlo tak ke škodě na cca 1 km komunikace. Na základě jednání byla komunikace částečně srovnána, poškození je však stále patrné. Proběhne další jednání, rada obce důrazně doporučuje trvat na uvedení do původního stavu.

Lávka přes Jizeru už nějaký ten měsíc slouží svému účelu, a tak i úředníci ze strany Státního fondu životního prostředí seznali, že je třeba si ověřit výsledky jejich podpory na místě. Dle posouzení stohů papírů i lávky v terénu můžeme říci, že nebylo shledáno porušení dotačních podmínek programu. Obdobný verdikt bychom si rádi vyslechli také z úst Centra pro regionální rozvoj, který intenzivně pracuje na kontrole projektu ZŠ Poniklá. Byla zpracována zpráva o realizaci i žádost o platbu, již jsme úspěšně prošli kontrolou formálních náležitostí i věcným obsahem.

Rada obce schválila ceník za užívání posilovny v ZŠ Poniklá s účinností od 15. 6. 2020 následovně: 150 Kč/měsíc (permanentní vstupenka), 100 Kč/hod. v případě nájmu pro využití skupinového cvičení v letních měsících. Dále pak byl aktualizován ceník za užívání tělocvičné haly v ZŠ Poniklá s účinností od 1. 9. 2020, a to: 200 Kč/hod., 1 500 Kč/den v případě nájmu tělocvičny v letních měsících.

Rada obce vyslyšela žádost maminek a schválila pořízení herních prvků do částky 100 000 Kč na hřiště u Jizery.

Velmi milou a příjemnou zprávou byla informace z Ministerstva financí o schválení žádosti o dotaci na opravu podlahy v tělocvičné hale a vybudování multimediální učebny při ZŠ Poniklá, náklady akce jsou odhadnuty na 7 467 604 Kč, z toho požadavek na dotaci činí 6 720 843 Kč. Protože nás dotační podmínky nutí celou akci ukončit do cca listopadu tohoto roku, bylo nutné co nejdříve vypsat veřejnou zakázku, pevně věříme, že se nám podaří včas najít zhotovitele akce a projekt realizovat během podzimních měsíců.

Vážení sousedé, za celou obecní radu vám přeji prosluněné léto plné zážitků!

■ ***Petra Novotná, místostarostka***

SPOLEČENSKÁ KRONIKA

V období květen–červen 2020

Svá životní jubilea oslavili:

Kučera Josef, 75 let
Kmošková Anna, 80 let
Holubcová Marie, 80 let
Jiroušová Božena, 90 let
Řehořek Miloslav, 91 let

Všem oslavencům blahopřejeme!

Navždy nás opustili:

Skalský Jaroslav
Vágner Jindřich

Pozůstalým vyjadřujeme upřímnou soustrast!

Narodili se:

Skalský Vilém
Gonová Jasmína
Bárta Pavel
Horáček Alexandr

Přejeme šťastné vykročení do života!

Své ANO si řekli:

Červinková Daniela a Drábek Jiří
Přejeme mnoho šťastných let!

OPĚTOVNÉ UPOZORNĚNÍ PRO PLÁTCE SLOŽENEK ZASLANÝCH OBECNÍM ÚŘADEM – PLATBY ZA VODNÉ, STOČNÉ, ODPADY

Při platbě, prosím, VS neupravujte, ale udejte přesně VS tak, jak je napsán na složence, v žádném případě to není rodné číslo, ale identifikace platby = plátce, druh platby a číslo popisné. Děkuji.

■ ***Věra Nováková***

Žádost o prodej obecního pozemku

žadatel: Hynek Řehořek
pozemky: ppč. 361/3 a ppč. 366/3 v kú Přívlaka

žadatel: Rautis, a. s.
pozemek: část ppč. 1816 v kú Poniklá

SHRNUTÍ USNESENÍ Z 10. ZASEDÁNÍ ZASTUPITELSTVA OBCE PONIKLÁ – 4. ČERVNA 2020

ZO PONIKLÁ SCHVALUJE:

- celoroční hospodaření obce a závěrečný účet obce za rok 2019 včetně zprávy nezávislého auditora o výsledku přezkoumání hospodaření obce za rok 2019 bez výhrad.
- obecně závaznou vyhlášku 1/2020 o poplatku ze psů.
- obecně závaznou vyhlášku 2/2020 o poplatku za užívání veřejného prostranství.
- uzavření úvěrové smlouvy č. 0632802159 s Českou spořitelnou, a. s. ve výši 5,307 mil. Kč se splatností do 31. 12. 2022 a bez zajištění a pověřuje starostu jejím podpisem.
- prodej ppč. 192 v kú Přívlaka Marcele Ježkové a Ing. Jakubu Ježkovi za cenu 250 Kč za m^2. 50 % kupní ceny bude uhrazeno při podpisu smlouvy a 50 % nejpozději do 31. 12. 2020. Náklady na vklad do katastru nemovitostí nese nabyvatel. Podmínkou prodeje je zřízení služebnosti inženýrské sítě propojující ppč. 1836 a ppč. 193/2 v kú Přívlaka, jejíž přesná podoba podléhá souhlasu Rady obce Poniklá.
- předloženou darovací smlouvu OLP/551/2020, kterou přijímá do svého vlastnictví od Libereckého kraje pozemek ppč. 1864/2 v kú Přívlaka a pověřuje starostu obce podpisem této smlouvy.

ZO PONIKLÁ BERE NA VĚDOMÍ:

- výsledek hospodaření Mateřské školy Poniklá, příspěvkové organizace za rok 2019 a schvaluje převedení záporného výsledku hospodaření ve výši 8 005,73 Kč na SÚ 413 (rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření).
- výsledek hospodaření Základní školy Poniklá, příspěvkové organisace za rok 2019 a schvaluje převedení kladného výsledku hospodaření ve výši 120 802,86 Kč na účet SÚ 432 (nerozdělený zisk, neuhrazená ztráta minulých let).

ZO PONIKLÁ SE ZAVAZUJE:

- v případě schválení žádosti o poskytnutí dotace „Obec Poniklá – pořízení nové cisternové automobilové stříkačky“, dofinancovat rozdíl mezi celkovou cenou předmětu plnění a poskytnutou dotací do plné výše z vlastních zdrojů.

OBECNÍ HLÁSNÝ

ABY BYLA VODA

Vyčištění prameniště Horní Dola a hlavně vytrvalé deště pomohly odvrátit jinak dost hrozivou situaci vyššího odběru pitné vody, než kolik nám jich prameny začátkem června poskytovaly. Nyní je situace celkem dobrá, ale přesto bude po celé léto platit zákaz napouštění domácích bazénů z vodovodu Horní Dola bez předchozího dobrozdání správce vodovodu pana Martina Dobiáše (tel.: 737 863 818). Kdyby si totiž najednou vzpomnělo více v bazénech koupání chtivých, mohli bychom být zase na suchu! (Neplatí pro napuštění pár desítek litrů do malých nafukovacích bazénků, to dá rozum…) Abychom proti suchu nebojovali jen příkazy, běží dva další projekty na vyřešení této situace. Tím rychlejším je právě probíhající a v době vydání zpravodaje možná již testovaná varianta čerpání vody z Keříčku i do další části sítě Horní Dola, konkrétně mezi Mokrou čtvrtí a zemědělským družstvem (naším zdaleka největším odběratelem). Odběr z vodovodu Horní Dola by se tak snížil až o 25 m^3 denně, tedy zhruba o čtvrtinu. (A jen připomenu, že oblast mezi Pavlákem a Mokrou čtvrtí takto tlakově z Keříčku ulevuje vodovodu Horní Dola již od roku 2009.) Druhým opatřením je pak vrt u vodojemu Horní Dola, kde máme povolení na průzkumný vrt a chystáme žádost o dotaci.

STÁVKOVÁ POHOTOVOST STAROSTŮ

Nemám ve zvyku vyjadřovat se z posice starosty (nota bene v obecním zpravodaji) k vysoké politice, protože nemám ambici ovlivňovat ji jinak než jako volič. Navíc v situaci demokratické soutěže názorů jsem připraven uznat a respektovat, že většina může chtít něco jiného než já. Kroky současné vlády v době virové krize však v oblasti nakládání s výnosy sdílených daní zašly tak daleko, že ospravedlňovaly „starostenskou neposlušnost“. Nízký výnos daní (což bych trpně přijal) v kombinaci s vyplácením kompensací právě z toho mála, co se vybere (což už bylo vůči samosprávám podpásové) skutečně ohrožoval samu existenci obcí. O investicích nemluvě. Asi jste tedy v médiích sledovali zápolení samospráv o alespoň

částečnou korekci dříve schválených likvidačních opatření vůči územním celkům. Částečně se to podařilo, ale na jásání to tedy věru není. Hledám na obecním opasku dírky používané naposledy před 8–10 lety. A to je práce nevděčná.

PARKOVIŠTĚ FARA

V tuto chvíli pro nás staví firma S-Vision nové velké parkoviště „Za farou“. Z 85 % je stavba financována prostřednictvím dotace pro obce ležící v národním parku, přičemž důležitým kritériem pro její přidělení bylo využití peněz na projekt související s cestovním ruchem. Kdo sleduje už dnešní zaplněnost Tuláčkovy návsi (Rautis, muzeum, škola, hřiště, kostel atd.) během všedních dní, parkovací kolaps při pouti a veřejných trachtacích a kdo počítá se zápisem výroby perličkových ozdob na seznam nehmotného dědictví UNESCO, tuší, proč je ta nová plocha tak veliká. Povrch budou tvořit zatravňovací tvárnice, aby srážkové vody vsakovaly – dává to smysl a byla to i podmínka dotace. Obdobně vzniknou v příštím roce parkoviště u Pošty a u Kantýny (podpořeno stejnou dotací o rok později, kdy jsme si troufli i tato neméně důležitá parkovací stání protlačit přes dotaci pro turistický ruch).

KOUPALIŠTĚ

Po několika letech, kdy jsme koupaliště připravovali na otevření až s počátkem prázdnin, jsme letos vše uspíšili na polovinu června. On totiž v těch minulých letech býval červen nejteplejším a pro koupání nejpříhodnějším měsícem vůbec. Letos nám naopak červen propršel (a na to já nežehrám), tak snad letní sezonu zachrání prázdninové měsíce.

POSILOVNA

Obecní posilovna se otevírá všem, kteří si chtějí tělesným cvičením zpevnit svoji muskulaturu. Od chvíle novoročních předsevzetí nám sice uplynulo rovné pololetí, ale přece jen se najdou tací, kteří nepolevují. Dvě místnosti strojů napínajících při jejich použití všechny myslitelné svaly v těle tak mohou leckomu udělat radost. Ostatně obec otevřením této obecní posilovny plní svůj závazek z veřejné debaty „Obecní uši dokořán“, ze které tento nápad vzešel. Jelikož používání posilovny není z principu činností nahodilou, ale systematicky pravidelnou, zavádíme za užívání posilovny jednotný poplatek 150 Kč/osoba/měsíc. Podrobnější informace dohledáte na obecním webu, zde jen to nejpodstatnější – do posilovny se chodí minimálně ve dvou a během cvičení se používá rozum k rozpoznání toho, co je ještě pro tělo únosné. Zájemci o pravidelné cvičení kontaktují starostu (ten s nimi sice činky vážně zvedat nebude, ale zato jim zapůjčí klíče…).

Přeji vám všem příjemné a osvěžující léto!

■ ***Tomáš Hájek, starosta***

DĚTSKÝ LÉKAŘ

Masarykova městská nemocnice Jilemnice částečně obnovila provoz ordinací dětského lékaře ve zdravotním středisku v Poniklé a Jablonci nad Jizerou od 4. 5. 2020. Zdravotní péči zde budou zajišťovat lékaři Dětského oddělení MMN Jilemnice. Od září 2020 se plánuje rozšíření ordinačních hodin.

ORDINAČNÍ HODINY:

pondělí 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou
úterý 7.00–12.00 ordinace Poniklá
středa
čtvrtek
pátek 7.00–12.00 ordinace Jablonec nad Jizerou

Pro akutní případy mimo ordinační hodiny v Poniklé a Jablonci n. J. využijte návštěvu dětského oddělení Masarykovy městské nemocnice v Jilemnici. Ve středu a čtvrtek jako běžnou návštěvu, v sobotu a neděli jako pohotovost.

Telefon:
481 551 338 – Poniklá
481 551 339 – Jablonec nad Jizerou
481 551 332 – Jilemnice

Letecké snímky Poniklé (květen 2020).

LETNÍ OBČERSTVENÍ

Nový nájemce srdečně zve všechny Ponikeláky i přespolní na venkovní posezení pod přístřeškem v hoření Poniklé

U STODOLY.

Nabízíme příjemné posezení s přáteli, menší oslavu narozenin, setkání sousedů, třeba i spolužáků, a zároveň prohlídku muzea starých řemesel přímo ve stodole.

K občerstvení nabízíme točené pivo KOZEL 11°, domácí limonády, džusy, víno, kávu, grilovanou klobásu, svačinové polévky, palačinky, utopence.

Vezměte s sebou i děti, pro které máme k zábavě stolní hry a různé hračky.

O ponikelské pouti připravujeme posezení s hudbou našich známých muzikantů.

Moc se na vás těším! MARKÉTA

Máme otevřeno

pondělí–čtvrtek.....16–22h

pátek.....16–23h

sobota.....14–23h

neděle.....14–21h

Tělocvičná jednota Sokol Poniklá vás zve na

SOKOLSKÉ LÉTO 2020

Místo konání všech akcí – sokolské hřiště „Na Vršku“

Letní kino – Přes prsty (česká komedie)
26. 6. 2020 od 22:00 hodin, vstupné 50,-Kč

Hudební Jam Session
10. 7. 2020 od 18 hodin
- volné setkání muzikantů místních i přespolních

Pohádkový podvečer pro děti – Agentura Pernštejni “Strach má velké oči“
24. 7. 2020 od 18 hodin
(v případě nepříznivého počasí bude odehráno v Mateřské škole)

Letní kino – Zrodila se hvězda (americký hudební film)
7. 8. 2020 od 21:30 hodin, vstupné 50,-Kč

Zajištěno bude drobné občerstvení odpovídající charakteru akce.

Akce budou probíhat pod širým nebem – sedět budete na tom, co si přinesete.

Vaše vstupenka do Křišťálového údolí

Staňte se králem Křišťálového údolí a pořiďte si týdenní vstupenku do dvou desítek skvělých sklářských a šperkařských provozů. Uvidíte výrobu vánočních ozdob, sklářské hutě, brusičské dílny, jemnou šperkařskou práci i tavené plastiky. Těší se na Vás funkční provozy i rozsáhlá muzea, zažijete tak současnost i historii Křišťálového údolí. Vstupenky platí sedm po sobě jdoucích dní a jsou k dispozici pro jednotlivce za 250,- Kč nebo pro rodinu s (až čtyřmi) dětmi za 480,- Kč. Vstupenky lze pořídit i v předstihu a jejich platnost počíná běžet od návštěvy prvního zařízení. Akce je časově omezena, vstupenky jsou nepřenosné a lze je uplatnit od 6. června do 15. září 2020. Vaši osobní vstupenku pořídíte na **ticket.crystalvalley.cz** a v elektronické podobě ji obdržíte do Vašeho emailu. K poznávání Křišťálového údolí Vám nic nebrání, vítejte!

Liberecký kraj

ZPÁTKY V LAVICÍCH

V období května začala vláda rozvolňovat některá nařízení týkající se školní docházky a žáci se postupně mohli vracet do tříd. Ačkoli byla jejich přítomnost ve škole zcela dobrovolná, do lavic s radostí zasedlo 71 % žáčků prvního stupně a druhý stupeň dorazil dokonce ve stoprocentním složení.

Po dlouhých týdnech distanční výuky se dveře školy otevřely nejprve těm nejstarším. 11. května jsme přivítali deváťáky, kteří se potřebovali připravovat na přijímací zkoušky na SŠ. Výuka neprobíhala zcela standardně. Hlavní důraz byl kladen na matematiku a češtinu, tedy testované předměty, které byly vyučovány v dvouhodinových blocích. Zbytek dopoledne vyplnily ostatní předměty vyjma výchov. Odpolední výuka odpadla.

25. května se škola naplnila dětskými hlásky, neboť se sem nahrnuly děti z 1. stupně. Od prvního okamžiku bylo vidět, jak jim kontakt s kamarády chyběl. Ačkoli se i jejich rozvrh musel částečně přizpůsobit dané situaci, předměty (včetně výchov) zůstaly zachovány, a tak naši nejmenší o nic nepřišli.

1. června jsme netrpělivě očekávali návrat 6., 7. a 8. třídy. Ten se ale nakonec ještě o týden posunul, a tak jsme se setkali až 8. června. Jelikož nás stále svazovala určitá nařízení, museli jsme rozvrh přizpůsobit našim možnostem a výuku každého ročníku vměstnat do dvou dnů s tím, že zbylé hodiny budou nahrazeny domácí prací. Příjemně nás překvapilo, že zájem o tento typ výuky byl stoprocentní a všichni jsme se mohli alespoň na ty poslední týdny s chutí vrhnout do práce.

Hodnotit proběhlé pololetí ať už známkami, nebo slovně je nesmírně obtížné. Mnozí žáci přistoupili k dané situaci velice zodpovědně a poctivě a svědomitě plnili zadané úkoly. Některým s tím možná pomohl hrozící ukazováček některého z rodičů, jiní sami v sobě našli dostatek sebekázně. Ať tak či tak, zaslouží velkou pochvalu, protože to pro nikoho nebylo jednoduché. Bohužel se ale také téměř okamžitě ukázalo, že někteří pojali toto období jako prázdniny a nepracovali (téměř) vůbec. Ti teď budou v dalších ročnících jen těžko dohánět to, co se měli naučit doma.

Na základě výsledků z 1. pololetí, domácí práce i celkovému přístupu k distanční výuce byly žákům v polovině června navrženy závěrečné známky. Pokud s nimi nesouhlasili, mohli se s daným pedagogem domluvit, čím by si mohli hodnocení vylepšit. Jak ve svých snahách uspěli, se dozví 30. června, kdy obdrží vysvědčení za školní rok 2019/2020.

Velké poděkování patří všem, kteří to v této těžké době nevzdali, zabojovali a díky nimž jsme celou tuto situaci úspěšně zvládli.

Užijte si prázdniny, léto, dovolené a v září opět na viděnou.

■ ***Za kolektiv ZŠ Lucie Kubátová***

EVOLUCE DEVÍTKY

Bylo 1. září 2016. V šesté třídě se po prázdninách sešli jen 3 žáci – Valentinka, Matyáš a Láďa. Monča byla bohužel nemocná. Po týdnu už byli 4. V únoru posílila jejich řady Eliška, která si k nám do Poniklé odskočila z Prahy. Bylo jich 5. V březnu se z čista jasna objevil Lukáš. Bylo jich 6. Koncem března se Eliška vrátila do Prahy. Bylo jich 5. Koncem května se Valentinka odstěhovala do Trutnova. Ve třídě byli 4 žáci. Koncem června se Lukáš vrátil do Litoměřic. Zbyli jen 3.

Celou sedmou a osmou třídu to statečně táhli ve třech. Už jsme nevěřili, že by se něco mohlo změnit.

Je 1. září 2019. V deváté třídě se překvapivě sešlo 5 žáků. Vrátila se nám Vája. Nově se objevil i Pepa. V polovině ledna Pepa odchází. Zbyli zase 4. Čtyři původní žáci jako na začátku 6. třídy. Zdá se to až neuvěřitelné, že nejméně početná třída na naší škole si prošla takovou evolucí.

Je konec školního roku. Pro zbylou čtveřici to znamená konec základky. V září se vydají na střední školy a obohatí nové třídní kolektivy. Kam jejich cesty povedou?

Matyáš Braun
Střední škola technická a řemeslná
Nový Bydžov
Tříletý učební obor – Elektrikář – silnoproud

Ladislav Hanuš
Integrovaná střední škola
Semily
Maturitní obor – Požární ochrana

Monika Jindřišková
Obchodní akademie, Hotelová škola a SOŠ
Turnov
Maturitní obor – Cestovní ruch

Valentina Leščišinová
Gymnázium, SOŠ a Střední zdravotnická škola
Jilemnice
Maturitní obor – Praktická sestra

Milí deváťáci, přeji vám za všechny zaměstnance naší školy, ať se vydáte tou správnou cestou k dosažení zvoleného cíle. Ať se vám daří nejen při studiu, ale i v osobním životě. Loučí se s vámi třídní učitelka Alena Stránská

NĚCO KONČÍ, NĚCO NOVÉHO ZAČÍNÁ

Prožili jsme nezapomenutelných devět let na zdejší základní škole. Uběhlo to tak rychle. V roce 2011 to začalo, v roce 2020 vše končí. Tedy ne vše, ale určitá část našeho života. Teď už nás omluvte, odcházíme. Čeká nás další důležitá etapa. Nebojte se, na naši základku ale nezapomeneme!

Chtěla bych za celou čtyřpočetnou třídu poděkovat všem učitelům, kteří nám postupně předávali své vědomosti nejen ze svých předmětů, ale i životní zkušenosti. Tak ahoj a ještě jednou moc děkujeme.

■ ***Za kolektiv 9. třídy napsala Monika Jindřišková***

A jedéééém…!

Z TŘÍDNÍ KNIHY PŘEDŠKOLÁKA

Jaro se obléklo do zeleného kabátku posetého pestrobarevným kvítím a rozproudilo v sobě novou mízu. Pravda, zima o sobě ještě sporadicky dávala vědět, a to zejména v noci, tak aby o ní nikdo nevěděl, a ubližovala rozkvetlým stromům i květinkám. Moc nás to mrzelo. Dávali jsme si totiž za vinu, že jsme ji letos neposlali po Jizeře daleko od nás.

Magické datum 5. 5. 2020 nám konečně přineslo tolik očekávanou změnu. Po 6 týdnech jsme se někteří znovu shledali ve školce. To bylo vítání. První den se nás sešlo pouze 13, ale pak nás postupně přibývalo. V následujícím týdnu jsme již zaplnili obě třídy.

Od půlky května za námi znovu začala každý týden docházet i paní Markéta Hrubá, abychom společně tvořili na kroužku „šikovných ručiček“.

Z POHÁDKY DO POHÁDKY

Začátek měsíce června začal pohádkově. Hned 1. 6. byla naše školka plná princezen, pirátů, Sněhurek, hasičů, čertíků a jiných rozmanitých postav z pohádek i ze světa dospělých. Nadešel totiž náš den – MEZINÁRODNÍ DEN DĚTÍ – a my jsme si ho chtěli řádně oslavit. A tak se tancovalo, skotačilo a trdlovalo až do svačiny. Po svačině nám nastal na zahrádce MŠ vědomostní i zručnostní boj o získání co největšího počtu bodíků, za které pak bylo možné nakoupit si (hned po slízání nanuka) v pohádkovém krámečku malou odměnu. Naše klání o body nám zpestřily i dvě návštěvy. Paní Alena Soukupová z OÚ a pan Zdeněk Svatý. Obě návštěvy nepřišly s prázdnou. Donesly nám k našemu svátku dobrotu, kterou jsme si odnesli odpoledne domů. My jim ještě jednou moc a moc děkujeme, že na nás každoročně pamatují.

Hned následující den, tedy 2. 6. za námi přijeli herci z pardubického divadla Pernštejn a my jsme se díky nim přenesli do vodnické pohádky s názvem „Jak vodník Bublina pořádal soutěž ve zpěvu“.

Krůček po krůčku, den po dni se k nám pomalu přibližovaly prázdniny. Již jsme se smířili s tím, že letos nevyjedeme na celodenní výlet a že ani nebudeme moci navštívit naše kamarády v ZŠ, aby nám ukázali, co se za celý rok naučili.

A tak jsme se radovali z každé maličkosti, kterou nám následující dny nabídly. 9. 6. jsme si na zahrádce společně opekli špekáčky. Bylo to nejen dobré pochutnáníčko, ale zároveň i přehlídka zručnosti, hravosti a šikovnosti našich rodičů, neboť klacíky na opékání byly někdy až mistrně vyřezané.

ZA SOVÍM POKLADEM

Jednoho pondělního rána se o rozruch postaraly naše dvě sovičky. Na místech, kde obvykle sedávaly, bylo prázdno a na zemi leželo pouze několik peříček. Ta jsme pak následně našli i na parapetu u otevřeného okna. Rázem začalo velké pátrání. Avšak po sovičkách jako by se zem slehla. Nechtěli jsme se smířit s tím, že už naše sovičky neuvidíme, a tak jsme si řekli, že se na druhý den, vybaveni batůžky, jídlem a pitím, vydáme do přírody a budeme je hledat. Celé odpoledne jsme přemýšleli, kterým směrem se vydat. Kam asi sovičky mohly odletět? Když jsme ráno 16. 6. přicházeli do MŠ, tu a tam někdo z nás cestou zahlédl fialovou stužku. Vrtalo nám to hlavou, a tak jsme se po společné debatě

vydali právě tím směrem, kam nás vedly stužky přivázané na stromech, plotech či dopravních značkách. U některých stužek jsme našli i pírko. Po důkladnější prohlídce těchto míst jsme na každém z nich našli část obrázku. Když bylo dílků celkem devět, podařilo se nám z nich sestavit obrázek, z kterého na nás koukala moudrá sova. Začali jsme tušit, že se blížíme k cíli. Na následujícím stanovišti jsme našli spoustu peříček a hned vzápětí také dopis od obou soviček. Chválily nás v něm za celoroční práci i za příjemné společně strávené chvíle. Ještě jsme ho ani nedočetli do konce a už ti bystřejší z nás zahlédli nejprve Klementýnku a opodál i Sofinku. To bylo radosti. A naše radost se ještě znásobila po nalezení hnízda s pokladem. Sovičky si pro každého z nás připravily stahovací látkový vak s jejich vyšitou podobiznou, hodící se právě třeba na malé výlety nebo toulky přírodou.

VŠECHNO JEDNOU KONČÍ

29. 6. 2020 jsme vypravili do života 13 kamarádů, kterým končí bezstarostná doba her. Byla pro ně připravená nejen hezká knížka s věnováním, ale také pamětní list s fotografiemi a již tradiční zmrzlinový pohár. S většinou z nich se budeme potkávat v budoucnu v místní základní škole. Tři holčičky nastupují do základních škol v okolních městech. My jim přejeme úspěšná několikaletá studia a doufáme, že si občas vzpomenou i na svoji první školu – mateřskou.

Další školní rok došel do finále. Za to, že byl pro nás příjemný a radostný, je třeba poděkovat zejména rodičům, kteří své děti vzorně připravují na každou akci a rádi se s námi do společných projektů i zapojují. Náš velký dík patří i sponzorům. Paní Ludmile Kučerové, která našila pro děti látkové vaky do pokladu a paní Soně Zejdové za výšivky na vaky. Poděkování patří i vám všem ostatním, kteří na naše nejmenší nezapomínáte a věnujete jim čas, drobné sladkosti, hračky nebo materiály na výtvarné tvoření. Moc všem děkujeme a přejeme vám krásné a prosluněné léto, hodně odpočinku a načerpání nových sil. A my se moc těšíme na rok následující i na to, co pro náš všechny nachystá. Hezké prázdniny!

■ ***Za kolektiv MŠ napsala L. Boháčová***

ZPRÁVY ZE ŠKOLSKÉ RADY

Na samém konci tohoto pozoruhodného školního roku, dne 25. 6. 2020, proběhlo jednání školské rady. Ráda bych Vás stručně seznámila s tím nejdůležitějším, o čem jsme jednali. Úplný zápis je k dispozici na webových stránkách školy (http://zs.ponikla.cz/).

DALŠÍ INVESTICE DO ŠKOLNÍ BUDOVY

Vzhledem k tomu, že se obci podařilo získat mimořádně vysokou dotaci, budeme se snad už začátkem prosince radovat z nové celoodpružené podlahy v tělocvičně a z plně vybaveného multimediálního sálu.

V rámci budovy proběhlo přestěhování družiny do prostoru obecní knihovny a naopak. Drobné stavební úpravy ještě probíhají.

PRVNÍ TŘÍDA 2020

Od září nastoupí do samostatné třídy 13 nových prvňáčků. Tím vzniká potřeba dalšího částečného úvazku pro I. stupeň, výběrové řízení probíhá.

ANGLIČTINA

ZŠ se chce zapojit do projektu MAS – výuka s rodilým mluvčím. Pokud se projekt uskuteční, budou mít žáci od září pravidelný kontakt s anglickým rodilým mluvčím. Projekt bude fungovat jako doplněk běžné výuky angličtiny.

PROPAGACE ŠKOLY

Od září budou v provozu nové webové stránky školy, které by nově měly obsahovat elektronický informační portál (např. e-žákovská, virtuální třídy, rozesílání aktualit mailem atd.).

Hotové jsou nové fotografie školy a finalizuje se nové logo školy.

Během školního roku 2020/2021 se uskuteční několik akcí pro veřejnost. Tou nejbližší a největší bude slavnostní otevření nové přístavby, které by se mělo uskutečnit začátkem prosince a pravděpodobně bude spojeno s tradičním vánočním jarmarkem a betlémem. Přesný termín a program bude ještě stanoven.

ŠKOLNÍ ZAHRÁDKA

Ve spolupráci s obcí zde probíhají zahradnické úpravy. ŠR upozornila na špatný stav dvou venkovních posezení a dřevěné tabule.

ZHODNOCENÍ DISTANČNÍ VÝUKY BĚHEM KORONAVIROVÉ KRIZE

Proběhla otevřená diskuse o průběhu distanční výuky – svůj pohled sdělili rodiče, pedagogové i vedení školy. Cílem diskuse bylo mj. najít to, co by bylo dobré zachovat i do další výuky a zároveň pojmenovat to, co bylo nevyhovující.

Do budoucna chce škola nadále využívat nové materiály ve výuce (internetové platformy), bude se snažit o větší zapojení samostatné práce a sebevzdělávání žáků do výuky a chce spustit elektronický informační portál jako součást webu školy.

ŠR doporučuje vedení školy klást důraz na další vzdělávání pedagogů (webináře, školení), zejména v oblasti technologií a jejich využití při výuce.

■ ***Barbora Kulhavá, předsedkyně školské rady***

VEČERNÍ PROGRAM
Desatero I., 13. 7. – 18. 7. 2020

PONDĚLÍ **18.15, ŠKOLA nová přístavba – společenský sál**

*Zahájení kurzů **výstavou divadelních plakátů Martina Tallera**. Vstupné dobrovolné.*

ÚTERÝ **18.30–19.30, ŠKOLA přízemí, třída č. II**

***Prodej pomůcek a materiálů k probíhajícím řemeslným kurzům.** V dalších dnech je možné zakoupit si pomůcky a materiál přímo v kurzu u lektora.*

19.30, ŠKOLA 1. patro, třída matematiky č. VI.

***Austrálie, Nový Zéland.** Vyprávění a promítání fotografií z cesty pana Ladislava Chluma. Vstupné dobrovolné.*

STŘEDA **18.30, Muzeum KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL, v případě špatného počasí ŠKOLA schody**

Módní přehlídka VSUŘ.

19.30, ŠKOLA 1. patro, třída matematiky č. VI.

*Loutkové meotarové představení **„Obrazy z dějin dávno Poniklé“.** Sedm vlastivědných meotarových panoram, pomocí nichž nahlédneme sedm historických událostí, které změnily tvář i duši Poniklé. Vhodné jako studijní materiál pro místní horaly i přespolní řemeslné návštěvníky, kteří si lámou hlavu, jak jen je tohle všechno možné?!? Účinkuje Bažantova loutkářská družina z Poniklé. Vstupné dobrovolné.*

ČTVRTEK **17.40, VÝLET KE KAPLIČCE**

Odjezd autobusu směr Jestřabí v Krkonoších v 17.38 od kostela nebo 17.40 od transformátoru. Cena jízdenky 16 Kč. Výlet je zhruba na 2,5 hodiny a neuskuteční se pouze za deště. Většinou zrají v tomto období borůvky. Krabičky na sběr s sebou.

PÁTEK **18.00–19.00, Muzeum KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL**

Výstava výrobků z kurzů.

19.00, STODOLA U PIČMANŮ

***Prohlídka sbírek Muzea krkonošských řemesel**, posezení s hudbou, zpěvem, klobásami, sejkorami a pivečkem.*

VEČERNÍ PROGRAM
Desatero II., 20. 7. – 25. 7. 2020

PONDĚLÍ **18.15, Muzeum KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL**

***Zahájení kurzů výstavou prací DIECÉZNÍ CHARITY PLZEŇ.** Děvčata vyučují v sociálně terapeutických dílnách a jezdí roky na naše kurzy a předávají zkušenosti klientům. Slovem provede paní Jitka Horalová. Vstupné dobrovolné.*

ÚTERÝ **18.30–19.30, ŠKOLA přízemí, č. II.**

***Prodej pomůcek a materiálů k probíhajícím řemeslným kurzům.** V dalších dnech je možné zakoupit si pomůcky a materiál přímo v kurzu u lektora.*

19.30, ŠKOLA 1. patro, třída matematiky č. VI.

***Austrálie, Nový Zéland.** Vyprávění a promítání fotografií z cesty pana Ladislava Chluma. Vstupné dobrovolné.*

STŘEDA **18.30, Muzeum KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL, v případě špatného počasí ŠKOLA schody**

Módní přehlídka VSUŘ.

19.30, ŠKOLA 1. patro, třída matematiky č. VI.

*Loutkové meotarové představení **„Obrazy z dějin dávno Poniklé“.** Sedm vlastivědných meotarových panoram, pomocí nichž nahlédneme sedm historických událostí, které změnily tvář i duši Poniklé. Vhodné jako studijní materiál pro místní horaly i přespolní řemeslné návštěvníky, kteří si lámou hlavu, jak jen je tohle všechno možné?!? Účinkuje Bažantova loutkářská družina z Poniklé. Vstupné dobrovolné.*

ČTVRTEK **17.40, VÝLET KE KAPLIČCE**

Odjezd autobusu směr Jestřabí v Krkonoších v 17.38 od kostela nebo 17.40 od transformátoru. Cena jízdenky 16 Kč. Výlet je zhruba na 2,5 hodiny a neuskuteční se pouze za deště. Většinou zrají v tomto období borůvky. Krabičky na sběr s sebou.

PÁTEK **18.00–19.00, Muzeum KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL**

Výstava výrobků z kurzů.

19.00, STODOLA U PIČMANŮ

***Prohlídka sbírek Muzea krkonošských řemesel**, posezení s hudbou, zpěvem, klobásami, sejkorami a pivečkem.*

NEREALIZOVANÉ OSLAVY SVÁTKU SV. FLORIÁNA, PATRONA HASIČŮ

V letošním prvním čísle časopisu Pod horami byla pozvánka k oslavě svátku sv. Floriána (4. 5.). Každoročně se v tento čas scházíme a zároveň položením věnce k pomníku padlých uctíme památku obětí obou světových válek.

To jsme však netušili, jak se v krátké době všechno změní. Vzhledem k opatřením v důsledku koronavirové situace jsme oslavu spojenou se mší sv. zrušili. Svátek však nelze odkládat, a tak jsme se ve sboru rozhodli, že alespoň položíme věnec k pomníku padlých.

Věnec tradičně zakoupila obec a několik uniformovaných členů hasičského výboru zajistilo důstojné uctění památky našich rodáků a spoluobčanů.

Doufáme, že v r. 2021 již bude situace v normálu a budeme pokračovat v naší tradici.

■ ***Za výbor SDH Poniklá Miloš Holubec***

KNIHOBUDKA A MEDOVÁ SAMOOBSLUHA

Od prvního medu do prvního mrazu je u čp. 111, opět otevřena Medová samoobsluha s knihobudkou.

Cestu najdete dle směrovek od zrcadla na Poniklé střed (od odbočky na Huderově).

Pro větší objednávky je možno zapsat kontakt v kontaktním bločku.

GPS 50.65083, 15.46017

■ ***Soňa Anna-Marie Fišerová***

ZAKONČENÍ ŠKOLNÍHO ROKU V SOKOLÍČKU

Tělocvičná jednota Sokol Poniklá již několik let zajišťuje všesportovní přípravu předškolních dětí v rámci cvičení „Sokolíček“. Každý čtvrtek se téměř třicet dětí schází k pravidelnému cvičení, tanci a hraní. I v letošním školním roce jsme měli možnost potkávat se v naší krásné tělocvičně, ale v březnu jsme se bohužel museli všichni na čas rozloučit a cvičit jenom v pohodlí domova, nebo chodit na procházky do lesa.

Protože se dětem stýskalo po společném pohybu a kamarádech, rozhodli jsme se ihned po uvolnění příslušných zákazů využít ten zbytek času do prázdnin a uspořádat tři poslední cvičení. Připravili jsme sérii tří lekcí ve venkovním prostředí a zahájili jsme velmi netradičně na fotbalovém hřišti jízdou zručnosti - kdo mohl tak na kolech, ti menší na odrážedlech. Druhá lekce byla věnovaná cvičení jógy pro děti a rodiče a ochotně se jí ujala vždy usměvavá Alice Bekrová. V tento den nám bohužel počasí nevyšlo a museli jsme do tělocvičny, ale radost nám to nezkazilo. Poslední společné setkání jsme si jako tradičně nechali na stopovanou a opékání buřtíků. A že se nás letos sešel opravdu rekordní počet. Pokud nebudeme počítat děti v kočárcích a nosítkách, tak se akce zúčastnilo 32 dětí spolu s rodiči. Když jsme se řítili od školy až ke křížku za společnými úkoly, musel ten společný hlahol zaslechnout i samotný Krakonoš. A protože nám počasí přálo, tak nikdo domů nepospíchal a společná večeře s krásným výhledem na naši malebnou obec byla krásným zakončením letošní sezóny. Cvičení ZDAR!

■ ***Radka Paulů***

BOJOVKA RODINNÝCH TÝMŮ ANEB CO NÁM KORONAVIRUS DAL

„Tak se konečně zase něco děje“ – alespoň to bylo mottem druhé červnové soboty. Před desátou ráno vyrazil na velmi dlouhou a fyzicky náročnou cestu první rodinný tým, který se nebál ohnout záda, namočit se a trochu se ušpinit. Cílem bylo získat deset písmen – deset indicií, a na konci cesty s příslibem odměny sestavit správné heslo k malému pokladu, který byl pro každou rodinu přichystán.

Na cestě od hřiště u Jizery až k fotbalovému hřišti čekalo na plných třicet rodinných týmů deset netradičních úkolů, které prověřily jejich soutěžního ducha, obratnost a také trochu mozkové buňky. Celou akci zahájil hasičský koutek, kde rodiny musely nejprve v daném limitu naplnit vodou z Jizery džberovku a poté naplnit terč. Druhé zastavení se neslo v duchu prověření vnímavosti prostřednictvím smyslového chodníku. Zde si malí i velcí mohli vyzkoušet chůzi naboso po různém materiálu. Třetí úkol byl v pravdě originální – rodina si musela pro své další písmenko zajet na paddleboardu na druhou stranu Jizery. Trocha té vody v parném počasí však nikomu nevadila. No a pak již cesta začala stoupat kolem Šírů, přes „Kavanku“, na Preložku a zpět přes háj nahoru k fotbalovému hřišti. Na cestě si všichni mohli ještě vyzkoušet sestavení tangramu (ach ta geometrie, ta všechny potrápila), podlézt a přelézt bludiště překážek, provětrat další ze smyslů, kterými byly hmat a čich (kdo by tušil, že většina dospělých chlapů nepozná vůni piva), zastřílet si z luku, zorientovat se při běhu v terénu mezi stromy a rozšifrovat důležité heslo.

Odměnou všem na konci bylo kromě tašky plné překvapení také společné focení, ze kterého si každý rovnou odnesl vytištěnou fotografii. Za pořadatele musím moc poděkovat všem obětavým lidem, kteří vydrželi pomáhat na stanovištích téměř 8 hodin, a to i za příšerného dusna a pod hrozbou nepříliš vzdálené bouřky. Do akce se kromě jednotlivců plnými silami zapojili také hasiči, fotbalisté, pracovníci školky a obce a majitelé pozemků, kteří nám umožnili přejít většinu trasy po soukromém a vzorně posekaném pozemku. Velký dík patří manželům Šedým z Penzionu Klára, kteří zdarma věnovali šedesát porcí velké točené zmrzliny pro všechny účastnící se děti. Za přípravu „prý geniální“ obědové bagety pro pořadatele děkujeme Romanovi Dobiášovi.

A největší dík patří všem účastníkům, kteří si celou akci užili a po příchodu do cíle šířili kolem sebe dobrou náladu. Co více si pořadatel může přát.

■ ***Radka Paulů***

Prof. MUDr. Zdeněk Reiniš, DrSc.

* 20. ledna 1914 v Poniklé
† 23. června 1984 v Praze

V galerii slavných Ponikeláků, jejichž věhlas dalece přesáhl hranice našeho horského údolí i české kotliny vůbec, musíme na předním místě vzpomenout uznávaného lékaře a vědce – Prof. MUDr. Zdeňka Reiniše, DrSc.

Zdeněk Reiniš se narodil do rodiny obecního a továrního lékáře MUDr. Antonína Reiniše a jeho druhé ženy Anny Reinišové (roz. Holubcové – z „Končin", dnes známých jako Reinišův statek na Zabylém). Ačkoliv již ke konci 1. světové války rodina přesídlila do Turnova, s Poniklou zůstala v kontaktu právě přes příbuzné a statek na Zabylém.

A jelikož o životě a díle pana profesora psali již před námi mnozí povolanější, dovolíme si tento medailon pojmout především jako výtah z rozsáhlé vzpomínky doc. MUDr. Vladimíra Puchmayera, CSc. (jen částečně kráceným a naopak doplněným o několik fotografií), který vyšel roku 1994 v Časopisu České kardiologické společnosti.

Obecnou školu vychodil v Turnově, reálné gymnázium absolvoval roku 1932 v Jilemnici a v témže roce byl přijat na Lékařskou fakultu Univerzity Karlovy v Praze, kde v březnu 1938 promoval.

Záhy po promoci měl to štěstí, že se mohl stát žákem dvou z největších českých internistů – prof. Pelnáře a zakladatele československé angiologie prof. Prusíka. Nejprve působil od roku 1938 jako pomocná vědecká síla na Propedeutické klinice prof. Prusíka, a po jejím obsazení německými okupanty roku 1939 našel spolu s dr. M. Nedvědem útočiště na II. interní klinice prof. Pelnáře, kde pracoval jako externí lékař pod vedením pozdějšího profesora F. Herlese až do roku 1942. Zjara toho roku přešel s dr. Nedvědem jako sekundární lékař do Vysočan budovat náhradní interní oddělení. Když i toto oddělení bylo zabráno pro vojenské účely, přesunul se do Vinohradské nemocnice, kde byl Nedvěd pověřen zřídit další náhradní oddělení v pavilonu CH. Záhy však byl Nedvěd zatčen a odvezen do koncentračního tábora v Osvětimi. Opuštěné interní oddělení bylo dáno na starost prof. Prusíkovi, pod jehož vedením mohl Reiniš pokračovat jako sekundární lékař až do roku 1944. Tehdy byl přeložen na interní oddělení motolské nemocnice, které vedl prof. Netoušek. Ihned po skončení II. světové války v květnu 1945 se vrací k prof. Prusíkovi, který v té době zakládá IV. interní kliniku ve Všeobecné nemocnici v Praze 2. Jako asistentovi mu bylo svěřeno vedení lůžkového oddělení pro choroby cévní. Současně navazuje spolupráci s Fyziologickým ústavem prof. F. Karáska, poněvadž jej zajímala práce o experimentální ateroskleróze a trombóze.

V roce 1949 se Reiniš habilituje pro obor vnitřního lékařství prací Generalizované formy Bürgerovy choroby, avšak docentem je jmenován až roku 1952. V roce 1959 obhajuje doktorskou práci z oboru „Experimentální ateroskleróza", a téhož roku je jmenován profesorem vnitřního lékařství.

Přehlédneme-li Reinišovu publikační činnost, vidíme, že kromě autorství nebo spoluautorství několika monografií a výukových skript zveřejnil přes 200 vědeckých článků a přednesl několik set prací u nás i v zahraničí. Je zde zcela zřejmá podobnost Reinišových zájmů s vědeckými zájmy jeho učitele prof. Prusíka.

Vlevo rodný dům Zdeňka Reiniše – pův. čp. 230, dnes čp. 123 naproti kostelu. V době Zdeňkova narození byla v přízemí restaurace, v prvním patře byt a ordinace jeho otce. A není bez zajímavosti, že jen o sedm měsíců po Zdeňku Reinišovi se v podkrovní světnici téhož domu rodí další významný Zdeněk ponikelské historie – letec RAF Zdeněk Palme.

Rodina MUDr. Antonína Reiniše přibližně v r. 1915 (v době 1. sv. války – proto uniforma).
Na fotografii zleva: dcera Marie (z 1. manželství); manželka Anna Reinišová roz. Holubcová (z Končin) – na klíně syn Zdeněk (nar. 1914); syn Jaromír (nar. 1909); MUDr. A. Reiniš se synem Vlastimilem (nar. 1912); syn Alois (z 1. manželství s Aloisií, která zemřela v 27 letech na TBC– pochována v Poniklé); na fotografii chybí nejmladší sourozenec, sestra Táňa, která se narodí až později.

KARLOVA UNIVERSITA
V PRAZE.

LEGITIMACE
řádného posluchače

Připomenutí. Posluchač mějž legitimaci tuto vždy při sobě, aby se jí k vyzvání úřadů a jich orgánů mohl prokázati. Byt posluchačův buditi v legitimaci vždy správně a určitě vypsán, všelika změna bytu hned oznámena a do **tří dnů** oznámena kvestuře.

Legitimace tato budiž při odchodu posluchače z university odevzdána rektorátu.

Legitimace posluchače Karlovy university v Praze. Přísný otec Antonín prý synům dal před studii s určitým finančním obnosem na srozuměnou: „Když to, kluku, prostuduješ dřív, než budeš hotov, nepočítej, že ode mne ještě něco dostaneš!“

S prof. MUDr. Bohumilem Prusíkem, DrSc.

Prof. Reiniš ve své ordinaci.

Vždyť Reiniš byl také Prusíkovým nejmilejším žákem, nejbližším spolupracovníkem a pokračovatelem jeho díla. Bohužel se však nikdy nestal přednostou IV. interní kliniky. Od roku 1952 se Reiniš zabývá experimentální aterosklerózou na modelu králíka a stává se tak vlastně zakladatelem moderního experimentu aterosklerózy u nás. V té době se velmi zajímá o vzájemné vztahy jednotlivých frakcí lipidů a aterosklerózy jak u zvířat, tak u lidí. Rovněž ho zaujal vliv heparinu na jednotlivé lipidové frakce, na vývoj, ev. regresi aterosklerózy i na pozitivní ovlivnění Bürgerovy choroby na periferních tepnách. I přes tyto klinické výzkumy jej však neopustila myšlenka experimentální aterosklerózy. Proto zahajuje roku 1958 rozsáhlý projekt výzkumu aterogeneze u kuřat. Měl jsem to štěstí, že jsem se tohoto experimentu mohl osobně zúčastnit od začátku až do konce v roce 1964, kdy bylo nutno pokus pro nedostatek finančních prostředků ukončit. Reiniš pak pracoval ještě krátkou dobu s kuřaty a pak, uprostřed 70. let, i se selaty. Výsledky na kuřatech ukázaly, jak důležitá je fyzická aktivita a „správná výživa“. Kuřata s volným výběhem a možností „zelené stravy“ nedostala přes cholesterolový žír aterosklerózu, kuřata na písčitém výběhu měla jen menší až střední stupeň sklerotických změn, zatímco kuřata uzavřená ve voliérách onemocněla těžkou formou sklerózy. Tyto výsledky byly později potvrzeny i zahraničními autory. V roce 1961 strávil Reiniš rok v Chicagu na pracovišti prof. Louise Katze, kde pokračoval ve studiích. Seznámil se zde s prof. J. Stamlerem, který – podobně jako Reiniš – přešel od experimentální práce k epidemiologii.

Dovolil bych si v souvislosti s tímto výzkumem dvě úsměvné historky. Aby se snad nikdo nemohl „obohatit“, byl vydán asi po roce experimentu děkanský příkaz, že nikdo (tj. zřízenci) nesmí odpitvaná a očištěná kuřata požívat, nýbrž že je nutno zahazovat je do odpadu. Proto si je museli zřízenci nosit domů tajně. Druhá historka z té doby je čistě osobní a je mou hezkou vzpomínkou. Ve zmíněných letech se ještě normálně pracovalo v sobotu dopoledne, u Reiniše však často i v neděli dopoledne. Stávalo se mi, že jsem byl k této práci vyzván, poté pozván na oběd a odpoledne na nějaký výlet autem do okolí Prahy. To byly vzácné chvilky, neboť se hodně odborně diskutovalo a já jako mladý sekundář a asistent jsem byl nucen hodně studovat, ale také jsem se mnoho dozvěděl. Jednou jsem pospíchal poněkud dříve domů, neboť jsem měl večer lékařskou službu v cirkuse na Letné. Na přímé požádání Reiniše jsem ho vzal s sebou, a on ani jako univerzitní profesor nezaváhal podepsat se do lékařské knihy cirkusu jako moje spoluslužba. Měl často smysl pro humor.

Aterosklerosa (kornatění tepen)

Ateroskleróza je chronické progresivní onemocnění cévní stěny charakterizované místní akumulací lipidů a dalších komponent krve a fibrózní tkáně v intimě arterií, provázené změnami v médii cévní stěny.

No, poněkud laičtěji bychom to napsali asi takto: Krom červených krvinek roznášejících kyslík po těle nám v cévách mimo vše další kolují také tukové látky (zejm. cholesterol), které buď volně prochází tělem, a nebo se usazují na stěnách cév, což je nedobré. Tím usazováním totiž zužují profil tepen a žil pro průtok krve, což vposledku vede až k nedokonalému okysličování tkání a orgánů. Průběh takového usazování dokumentuje obrázek výše. Vlevo je to dobré, ale vpravo je již zaděláno na problém. Kornatění tepen je dáno jednak geneticky, ale do značné míry (a o to se pan profesor Reiniš především zajímal) ho ovlivňuje náš životní styl, zejména stravovací a pohybové návyky. Více než kde jinde zde platí, že prevence nás může ochránit před nepříjemnou léčbou.

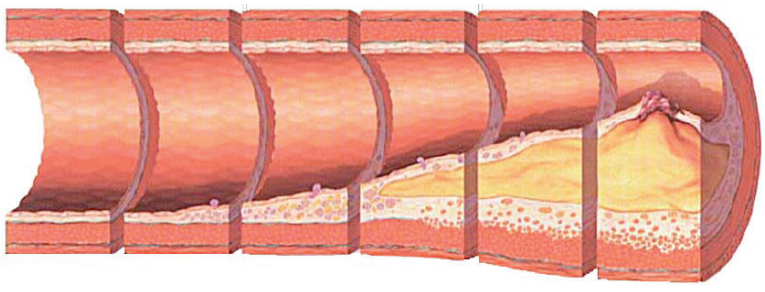

Situace v levé části tepny je dobrá, v pravé části však již zcela nepěkná.

V roce 1958 zahájil Reiniš rozsáhlou akci epidemiologického průzkumu ateroskleróz, ischemické choroby srdeční a ischemické choroby dolních končetin ve třech různých zemědělských oblastech severních Čech: v nížině na Mladoboleslavsku, v podhůří na Turnovsku a v horské oblasti Krkonoš. Byl částečně inspirován Prusíkem, kterému se dostalo roku 1913 možnosti spolupracovat nějaký čas se Sirem Jamesem Mackenziem, částečně svými kontakty s Paulem Dudley Whitem a Ancelem Keysem. Reiniš znal důvěrně způsob života a výživy ve zmíněných oblastech a prováděl detailní analýzy. Ukázalo se, že nejméně aterosklerózy a jejích komplikací, včetně ischemické choroby srdeční a dolních končetin, je právě v horské oblasti s nejnižším příjmem nasycených tuků a kalorií a největší pohybovou aktivitou. Ve všech třech zmíněných krajinách prováděl po celých deset let se svými spolupracovníky systematickou osvětovou činnost u širokých vrstev obyvatelstva. Na základě svých výsledků vypracoval pak rizikové skóre pro vznik ateroskleózy a ischemické choroby srdeční. Stal se zakladatelem epidemiologie ateroskleózy v Československu a dal tím popud ke vzniku dalších epidemiologických studií v různých krajích republiky, z nichž nejznámější pocházejí z Východoslovenského a Západočeského kraje, z Prahy 4 a Prahy 2.

Reinišův statek na Končinách, nejvýše položené stavení ponikelské. Vystavěl ho roku 1753 Jan Fišera a hospodařily na něm postupně tři generace Nosků, tři generace Holubců a tři generace Reinišů. Poslední změna majitelů proběhla v roce 2017.

Momentka z terénního výzkumu na Jestřabí.

1960 – světové kapacity před ponikelskou ordinací, kde je ostatně cholesterol důležitým tématem dodnes.

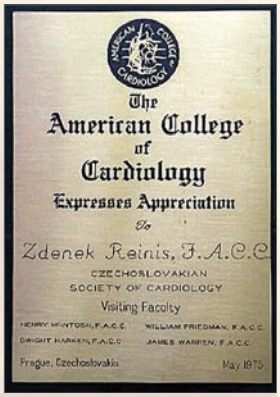

Přednáška ve Florencii 1979 a uznání významné americké kardiologické organisace 1975.

V přátelských hovorech po vykonané práci byl Reiniš velmi zábavný i vtipný. Po svém návratu z USA roku 1963 přivezl s sebou gramofonovou desku Millerova pěveckého souboru s psanými texty známých melodií. Všichni jsme pak byli nuceni povinně zpívat spolu s hudbou, ať čistě či falešně, ale všichni jsme tak činili s nadšením, zvláště když profesor k tomu objednal víno.

V druhé fázi svého výzkumu se od roku 1968 Reiniš zaměřil na prevalenci a incidenci ischemické choroby srdeční u pracovníků ve dvou automobilových závodech (kde byla vyšší než u zemědělského obyvatelstva) na Mladoboleslavsku. Zde podnikl akci „Chraň své srdce“, při níž se dobrovolníci museli podřídit třem zásadám: snížit příjem kalorií a tuků, přestat kouřit a chodit nejméně 4 km denně. Po pěti a po deseti letech se u těchto dobrovolníků signifikantně snížila incidence ischemické choroby srdeční proti kontrolám. Reiniš tím vlastně položil základy preventivní kardiologie u nás.

Roku 1974 byl Reiniš spolu s doc. Kollárem spoluzakladatelem sympozií o ateroskleróze, která se poté ve dvou – až tříletých intervalech konala střídavě v různých místech Slovenska a Čech. Sedmé sympozium, uskutečněné v roce 1988 v Košicích, bylo poprvé uspořádáno s mezinárodní účastí, což se pak stalo tradicí. V roce 1990 neslo toto sympozium o ateroskleróze a preventivní

kardiologii (konané v Mariánských Lázních) poprvé název „Reinišovy dny“. Letošního roku to byly již třetí Reinišovy dny (tentokrát v Karlových Varech) – v pořadí desáté sympozium tohoto druhu.

Po smrti svého učitele prof. Prusíka v roce 1964 se stal Reiniš ředitelem angiologické laboratoře Fakulty všeobecného lékařství Univerzity Karlovy v Praze. Předtím, v letech 1955–60, zastával funkci proděkana pro vědeckou činnost a předsedy vědecké komise na Fakultě všeobecného lékařství. Roku 1958 založil při obou fakultních nemocnicích v Praze 2 poradní angiologický sbor, sestavený z angiologů všech klinik, jehož úkolem bylo řešení složitých angiologických případů po stránce diagnostické a terapeutické spolu s indikacemi pro jednotlivé chirurgické postupy. V letech 1972 až 1980 byl Reiniš předsedou České, resp. Československé kardiologické společnosti a po ustavení Angiologické sekce České kardiologické společnosti roku 1981 se stal jejím vedoucím. Jeho zásluhy o angiologii byly však vysoce ceněny i všude ve světě. Nebylo proto náhodou, že v roce 1961 zastával funkci generálního sekretáře IV. mezinárodního angiologického kongresu a v roce 1978 funkci prezidenta XI. mezinárodního angiologického kongresu, jež se oba konaly v Praze. Na funkční období 1978–1980 byl zvolen prezidentem Mezinárodní angiologické unie (International union of angiology – IUA) a poté jmenován čestným prezidentem této unie. Stal se rovněž čestným členem České lékařské společnosti J. E. Purkyně a České kardiologické společnosti, a roku 1964 mu byla udělena medaile J. E. Purkyně.

Toto je jenom stručný výčet činnosti Zdeňka Reiniše, charakterizující jeho vysoké odborné kvality. Bylo by však značně neúplné nezmínit se o jeho vysokých kvalitách morálních i lidských a nevyzdvihnout i tuto stránku jeho osobnosti. Jeho příkladný vztah k nemocným, obětavý postoj ke všem trpícím, zahrnující v sobě vnitřní imperativ pomáhat a ze všech sil léčit, nám všem byl vždy zářným příkladem. Dožil se v plné svěžesti svých 70 let, avšak nedlouho po dovršení tohoto jubilea vážně onemocněl a během několika měsíců zemřel.

■ *doc. Puchmayer, 1994*

■ ***Z materiálů ochotně zapůjčených RNDr. Janou Ledvinovou (dcerou Prof. Reiniše) a zejména článku doc. MUDr. Vladimíra Puchmayera, CSc. připravil pro zpravodaj Tomáš Hájek.***

Poslední návrat

(úryvek z nekrologu otištěného 31. 1. 1986 v Lidové demokracii, autor podepsán jako „jj“)

Zdálo by se, že vědecká kariéra ho odvedla zcela z dohledu rodáků a že v bohatém pracovním programu se nemohlo najít místo pro návštěvy rodného kraje. Už v r. 1945, kdy tato čistě česká oblast byla opět svobodná, se znovu vrátil do stavení, z něhož jeho rod pocházel. Natíral, bílil, štípal dříví, kosil trávu a přijímal nesčetné návštěvy, přicházející s prosbou o radu a přispění. Svému rodnému kraji věnoval i část své vědecké práce, kdy jeho obyvatele zahrnul do rozsáhlého a dlouhodobého sledování srdečních a cévních onemocnění.

Přijížděl si do Poniklé odpočinout i pracovat a odjížděl na mezinárodní symposia, aby při návratu tiše a s úsměvem vklouznul mezi ty, kteří zde zůstávali stále, odjížděl do světa, aby se znovu a znovu vracel. Poslední návrat však byl ten z nejsmutnějších – vrátil se, aby spočinul na tichém hřbitůvku nedaleko rodného domu. Životní dráha, připomínající nekonečný kruh lásky, se uzavřela.

PŘIJÍMÁNÍ NOVÝCH ŽÁKŮ
ZUŠ Jablonec nad Jizerou

- své děti můžete přihlašovat i během letních prázdnin na tel. č.: **736 65 29 11** (během července a srpna prosím zasílejte pouze SMS) nebo e-mailem na zus-jablonecnj@zsjnj.cz.

Volná místa máme ještě zde:

• **Sólový zpěv** (Ivana Housová)
• **Keramika** (od září 2020 k nám nastupuje nová paní učitelka Marcela Balatková)
• **Scénický tanec** (Petra Jiroušová)

• **Keramika pro dospělé** (Hana Plichtová Hříbková) – úterky od 17:00

Výuka probíhá přímo v budově ZUŠ Jablonec nad Jizerou (Jablonec nad Jizerou 439).

Jana Bartoničková, DiS.

FB: www.facebook.com/zusjbc **Web: zus.jablonec-krkonose.cz**

BAVÍ VÁS ORGANIZOVAT, VÉST LIDI A KOMUNIKOVAT?

Jsme česká firma EMBA Paseky nad Jizerou s tradicí výroby již 138 let. Produkcí výrobků z recyklovaného papíru přispíváme k ochraně životního prostředí. Naše výrobky najdete v mnoha kancelářích a archivech po celé Evropě.

Jelikož chceme i nadále bezvadně podporovat naše zákazníky v dosahování jejich cílů, hledáme v současné době do svého týmu šikovného, ochotného a pracovitého člověka na pozici:

MISTR VÝROBY

Máte praxi jako šéf?
Umíte si lidi a výrobu zorganizovat?
Jste autoritou?
Máte a chcete i nadále za sebou vidět výsledky své práce?
Jste komunikativní a pozitivní?

Pokud jsou odpovědi **„ANO“**, tak nám odpovězte na inzerát.

Váš běžný den u nás bude o:

- ✓ Organizaci směn.
- ✓ Plánování výroby a odstávek.
- ✓ Kontrole práce a výrobků.
- ✓ Něco málo napíšete po počítače.
- ✓ Výhodou bude, když budete umět pomoci obsluhovat manipulační techniku.

Když bude vše šlapat, jak má, tak Vás čeká:

- ✓ Zorganizované a plně fungující středisko pořadačů.
- ✓ Včas a správně a v požadované kvalitě zajištěné výrobní zakázky.
- ✓ Uklizené a uspořádané středisko včetně perfektně fungujících strojů.
- ✓ Dělná a komunikativní atmosféra na svěřeném pracovišti.
- ✓ A samozřejmostí je odměna za Vaši práci.

Budeme Vás chtít, pokud jste samostatný, zodpovědný a máte smysl pro humor.

Pokud si Vás vybereme, můžete se těšit na stabilní práci ve stabilní firmě. Na to se můžete spolehnout, my budeme spoléhat na Vás.

HLEDÁTE KAŽDÝ DEN NOVOU RUTINU?

Jsme česká firma EMBA Paseky nad Jizerou s tradicí výroby již 138 let, která produkcí výrobků z recyklovaného papíru přispívá k ochraně životního prostředí. Naše výrobky najdete v mnoha kancelářích a archivech po celé Evropě.

Jelikož chceme i nadále bezvadně podporovat naše zákazníky v dosahování jejich cílů, hledáme v současné době do svého týmu šikovného, ochotného a pracovitého člověka na pozici:

OBSLUHA STROJŮ A ŘEZACÍHO PLOTRU

Rád si organizujete práci po svém?
Máte kladný vztah k práci na počítači?
Nebojíte se nových výzev a hledání řešení?
Jste kreativní a důsledný?

Pokud jsou odpovědi **„ANO“**, tak odpovězte na tento inzerát.

Váš běžný den u nás bude o:

- ✓ Navrhování a kreslení v CAD programu
- ✓ Samostatné práci na řezacím plotru
- ✓ Seřizování a obsluze výsekových strojů
- ✓ A také trocha administrativy

Když bude vše šlapat, jak má, tak Vás čeká:

- ✓ Pestrá pracovní náplň s prostorem pro samostatnost
- ✓ Spokojení zákazníci i kolegové
- ✓ Radost z nově vymyšlených řešení
- ✓ Samozřejmostí je odměna za vaši práci a další možné benefity

Nemějte strach, na vše budete řádně zaučeni!

Budeme vás chtít, pokud máte chuť do práce, pozitivní pohled na svět a máte smysl pro humor.

Praxe může být výhodou, ale rádi ve svém týmu uvítáme i absolventy s chutí něco ukázat.
Pokud si Vás vybereme, můžete se těšit na stabilní práci ve stabilní firmě. Na to se můžete spolehnout a my budeme spoléhat na Vás.

Ozvěte se nám ještě dnes!

Kontaktujte nás na tel. 481 553 121
nebo e-mailem na zamestnani@emba.cz
www.emba.cz

EMBA SOLID BOARD & BOXES

CHCETE JISTOTU STABILNÍHO A TRVALÉHO PŘÍJMU?

Jsme česká firma EMBA Paseky nad Jizerou s tradicí výroby již 138 let. Produkcí výrobků z recyklovatelného papíru přispíváme k ochraně životního prostředí. Naše výrobky najdete v mnoha kancelářích a archivech po celé Evropě.

Jelikož chceme i nadále bezvadně podporovat naše zákazníky v dosahování jejich cílů, tak stále hledáme do svého týmu šikovné, ochotné a pracovité kolegy na různé pozice v rámci

VÝROBY LEPENEK A OBALŮ

Nevadí Vám pracovat rukama i hlavou?
Rádi se učíte nové věci?
Chcete za sebou vidět výsledky své práce?
Nevadí Vám převzít zodpovědnost?

Pokud jsou odpovědi **„ANO“**, tak jste tím, koho potřebujeme:

Nabízíme různé pozice, ale Váš obvyklý den u nás bude o:

- ✓ Výrobě ekologických produktů pro náročné zákazníky ve 33 zemích
- ✓ Obsluze výrobních strojů nebo i jejich seřizování
- ✓ Kontrole vlastní práce
- ✓ Udržování pracoviště v čistotě a pořádku
- ✓ Plnění stanovených úkolů

Když bude vše šlapat, jak má, tak Vás čeká:

- ✓ Možnost pracovat na dílně bez nutnosti cestování
- ✓ Zázemí stabilní firmy
- ✓ Každý měsíc výplata na účtu
- ✓ Spousta benefitů
- ✓ Kantýna a jídelna plná dobrot

Výhodou:

- ✓ Zkušenost s obsluhou manipulační techniky (není podmínkou)

Pokud si vybereme právě Vás, stanete se pevným bodem výroby a nedílnou součástí stabilního týmu. Uvidíte za sebou výsledky své práce, čímž budete moci ovlivňovat výši své mzdy.
Nebudete „hozeni do vody“, čeká Vás řádné zaškolení a seznámení s celým provozem.

Nečekejte s Vaší odpovědí, získejte jistotu již dnes!

Kontaktujte nás na tel. 481 553 121
nebo e-mailem na zamestnani@emba.cz
www.emba.cz

NABÍDKA SLUŽEB A UBYTOVÁNÍ V ŽIVOTĚ BEZ BARIÉR V NOVÉ PACE

Život bez bariér, z. ú. se sídlem v Nové Pace zajišťuje sociální služby pro handicapované, seniory, osoby v krizi neboli laicky pečující. Jedná se o služby spojené s denním stacionářem, sociální rehabilitací, sociálním poradenstvím. Nabídka služeb je však daleko širší. To znamená, že provozujeme rozsáhlou půjčovnu kompenzačních pomůcek. Vozíky, postele, chodítka, motomedy, tříkolky jsou těmi pomůckami, které mnohdy usnadní překlenout dočasný tělesný handicap.

Kromě toho nabízíme přechodné ubytování nebo ubytování formou hostinských pokojů. Výhodou námi poskytovaných ubytovacích prostor je absolutní bezbariérovost, neboť kromě bezbariérového vstupu, sociálního zázemí lze poskytnout vhodné vybavení pokoje. Tím je polohovací lůžko, zvedák nebo další pomůcky k soběstačnosti. Součástí je i zajištění vhodných kompenzačních pomůcek po dobu pobytu pro pohyb venku např. elektrický invalidní vozík, tříkolka, chodítko.

Příkladem dobré praxe je příběh těžce tělesně postiženého, který je celoročně umístěn v jednom z ústavních zařízení. Má přítelkyni, ale velmi omezené možnosti být spolu, neboť je v podstatě z druhé strany ČR. Společně výletovat, nemít stresy z bariérových překážek, zažít nové zážitky, být bez omezení je snem mnohých handicapovaných… V našem ubytovacím zařízení strávil pár více než týden, kdy i přes těžký handicap mohli navštívit veškeré prostory Centra bez bariér a venkovního prostranství. Měli možnost nakoupit v místních obchodech, protože velká většina z nich je v Nové Pace bezbariérových. Využili výborné stravování v místních restauracích s bezbariérovým přístupem. V rámci turistiky se seznámili s městem Nová Paka a okolím a využili nabídku bezbariérových tras, určené pro turisty i s nejtěžším postižením. Dokonce ocenili i bezbariérové bezplatné WC na náměstí v Nové Pace. Ubytovaný host měl možnost komfortně využít služby odborného sociálního poradenství přímo v Centru bez bariér a zajistit si spolu se sociálním pracovníkem Života bez bariér mnohé úřední záležitosti. Příjemným zážitkem byla i nabídka Gentleman clubu při denním stacionáři Života bez bariér. S bezbariérovou dopravou a doprovodem pracovníka sociálních služeb využil a naplánoval ubytovaný s přítelkyní výlet po okolí. O ubytování tohoto typu je zájem. Pravidelně využívají ubytování také handicapovaní sportovci, kteří mají v okolí závody a turnaje, neboť kapacita jednolůžkových, dvoulůžkových nebo vícelůžkových pokojů se pohybuje až pro 15 osob. Často přijede rodina, z nichž nejméně jeden má handicap. Zde mají veškerý komfort a možnost strávit příjemný pobyt, mohou využít prohlídku zázemí, kde jsou poskytovány sociální služby nebo si prohlédnout zázemí chráněných dílen a zakoupit originální výrobky. V současné době na www.zbb.cz byl zpracován a zveřejněn dokument tipů na výlety v rámci Královéhradeckého nebo Libereckého kraje, ale i tipy na bezbariérové výlety po celé ČR.

■ ***Jitka Fučíková, ředitelka***

Policie České republiky

ROUŠKA PÍŠE DĚJINY

Prožíváme složitou dobu, pro kterou bychom v našich životech hledali jen těžko srovnání. Píše se milník dějin lidstva zvaný pandemie koronaviru. Zvlášť v naší zemi je jejím symbolem pokrývka obličeje všeobecně nazývaná rouškou.

Kousek látky rozličných tvarů, barev i vzorů. Chrání naše blízké, sousedy, kolegy, všechny kolem a v důsledku i nás samotné. Do našich pamětí se vrylo notoricky známé heslo „moje rouška chrání tebe, tvoje rouška chrání mě.“ Kousek látky, který stmelil národ a ukázal kolik solidarity a ochoty pomoci druhým v nás je. Jako symbol doby si zaslouží pozornost současníků, ale i příštích generací. Rozhodli jsme se proto vytvořit jejich unikátní sbírku a expozici v Muzeu Policie České republiky a zanechat tak historickou stopu.

Do projektu se může zapojit každý. Pošlete nám zajímavou vámi zhotovenou roušku, třeba i se vzkazem policistům či konkrétnímu policistovi a my z vašich děl vytvoříme historickou sbírku, odkaz dalším budoucím generacím.

Zapište se i vy sami do historie koronavirové krize vlastnoručně vyrobenou rouškou pro hrdiny.

Své výtvory posílejte přímo na adresu: **Muzeum Policie České republiky, Ke Karlovu 453/1, 120 00, Praha 2**. Už se na ně moc těšíme. Dle podmínek České pošty je až do odvolání možné zasílat roušky zdarma, pokud jsou umístěné v průhledném obalu a jsou označeny nápisem „Roušky“.

■ ***plk. Mgr. Zuzana Pidrmanová***

HASIČI RADÍ OBČANŮM UŽIJTE SI LÉTO BEZ ZBYTEČNÝCH POŽÁRŮ

Letní teplé počasí s nízkým počtem dešťových srážek zvyšuje nebezpečí vzniku požárů. Nadměrné vysychání lesů, luk a polí usnadňuje vznik a rychlé šíření požárů ve volné přírodě. Ušetřeny nezůstávají ani osamocené stromy, které při letních bouřkách může zasáhnout blesk. Hlavní příčinou vzniku požárů v těchto dnech je lidská nedbalost. Nejčastěji vznikají požáry z důvodu špatného zabezpečení či nedohašení ohniště nebo odhozením nedopalku cigarety do volné přírody.

POZOR NA:

- odhozené cigaretové nedopalky do volné přírody,
- skleněné předměty a sklo, z nichž se vlivem slunečního záření může stát lupa a zapálit suchou trávu, hořlavé předměty i stavby,
- zapalovače nechané ve vozech, na verandách a balkonech; vlivem slunečního záření může dojít k výbuchu a následnému požáru,
- jiskry, které při silném větru odlétají z ohniště či grilu,
- stodoly a kůlny, kde se skladuje uhlí, vlhké seno a sláma na hromadách v nevětraných prostorách; může snadno dojít k samovznícení.

DOPORUČENÍ PŘI OPÉKÁNÍ, PÁLENÍ TÁBORÁKŮ A GRILOVÁNÍ

- Nerozdělávejte oheň ve vzdálenosti menší než 50 m od okraje lesa, v blízkosti zástavby, ve vysoké trávě, v blízkosti stromů atd.
- K rozdělávání ohně využijte tábořiště, ohniště, krby.
- Místo pálení vždy ohraničte zeminou nebo kameny a izolujte od okolní trávy.
- Oheň nikdy nerozdělávejte pomocí hořlavých kapalin.
- Při pálení a grilování mějte u sebe základní hasební prostředky – vodu, písek nebo hasicí sprej, popř. lopatu a rukavice.
- Při náhlé změně počasí, především silném větru, oheň ihned uhaste.
- Neuhašená ohniště nikdy neponechávejte bez dozoru dospělé osoby.
- Ohniště po ukončení pálení či grilování vždy řádně uhaste, prolijte vodou nebo zasypte zeminou.
- V období sucha ohniště kontrolujte i v průběhu následujícího dne, popřípadě opět prolijte vodou.
- Nenechávejte děti v blízkosti otevřeného ohně bez dozoru dospělé osoby.
- Pokud dojde k zapálení oděvu, který máte na sobě, a není po ruce dostatek vody k uhašení, zachovejte klid, zastavte se, lehněte si na zem a „válejte sudy“, čímž dojde k zamezení přísunu kyslíku a uhašení ohně. Zasaženou osobu můžete přikrýt kusem oděvu nebo deky z přírodního materiálu. Dejte pozor na látky z umělých vláken, které by se mohly přiškvařit na tělo!

JAK SNÍŽIT RIZIKO POŽÁRU PŘI SKLIZNI OBILÍ

- Obilí sklízejte přednostně v rizikovějších místech, například v blízkosti železničních tratí a veřejných komunikací.
- Dbejte na řádný technický stav mechanizačních prostředků pro sklizeň a uskladňování obilí.
- Stroje vybavte hasicími přístroji.
- U mechanizace se spalovacími motory, při práci v prostředí s hořlavými látkami, je nutné mít výfuky techniky opatřeny účinnými lapači jisker.
- Mějte připravenou v blízkosti zásobu vody v cisterně nebo traktor s pluhem k případnému oborání ohniska požáru na poli.

■ ***por. Mgr. Iva Michalíčková, koordinátorka preventivně výchovné činnosti HZS Libereckého kraje***

LETNÍ PRÁZDNINY – POZOR NA ÚRAZY!

Je to každý rok stejné. S volnými dny a sluníčkem jako by lidé zapomněli na opatrnost a Zdravotnická záchranná služba vyjíždí se zvýšenou frekvencí k úrazům. Teplé dny lákají ke hrám a sportovním aktivitám. Hlavními příčinami dětských úrazů jsou většinou nedostatečný dohled dospělých, přecenění vlastních schopností, podcenění rizika či chybějící bezpečnostní pomůcky.

Právě absence ochranných pomůcek je opravdu nejčastějším důvodem zranění dětí při sportu a venkovních aktivitách. Pokud by je děti měly, helma nebo chrániče v případě pádu dokáží úrazu mnohdy zcela zabránit nebo alespoň rozsah zranění zmírnit. Základní, a pro děti povinnou ochrannou pomůckou, je přilba – a to nejen při jízdě na kole. Měla by být naprostou samozřejmostí také při jízdě na koloběžce, skateboardu nebo bruslích. A to nejen při delších vyjížďkách či výletech, ale i při projížďkách po vesnici nebo okolí domu, kde mají děti pocit bezpečí.

Letní zdravotní rizika se však nevyhýbají ani dospělým. Tento trend je obecně ovlivněn zvýšenou aktivitou všech obyvatel – cestováním, sportováním, při kterém lidé neodhadnou své síly, zahrádkařením, kutilstvím.

Nezapomeňte, že opatrnosti není nikdy dost. Na co dbát především?

SPORT

Nepřeceňujte své síly, zejména pokud během roku pravidelně nesportujete. Pro sport si vybírejte terén, který odpovídá vašim silám a schopnostem. Nepodceňujte bezpečnost a používejte ochranné prostředky, například přilby a chrániče.

KOUPÁNÍ

Dbejte na dodržování známých pravidel: neskákat do neznámé vody či nechodit do vody rozehřátí. Opatrní by měli být především kardiaci, epileptici, lidé s vysokým krevním tlakem a všichni, kdo trpí nějakým chronickým onemocněním. Malé děti u vody vždy hlídejte. Kruhy na koupání a rukávky nejsou v žádném případě plnohodnotnou ochranou neplavců.

POBYT NA SLUNCI

Vystavení pokožky slunečním paprskům by nemělo být naráz, ale postupné. Nezapomínejte na kvalitní opalovací krémy, čepici a sluneční brýle. Vyhnete se tak spáleninám, úžehu, který vzniká při pobytu na slunci, či úpalu, který je způsoben pobytem v horkém prostředí. Nepodceňujte svůj aktuální zdravotní stav a dodržujte pitný režim, úměrně se oblékejte, noste pokrývku hlavy.

DOPRAVNÍ NEHODY

O prázdninách vyjíždí na silnice mnoho řidičů, kteří nejsou zvyklí na běžný provoz a často nedokážou odhadnout své schopnosti. V letním horku se navíc i nejzkušenější řidič mnohem rychleji unaví a ztratí na ostražitosti. Jakmile za volantem pocítíte únavu nebo slabo z přehřátí, zastavte, nadýchejte se čerstvého vzduchu, napijte se, udělejte si přestávku nebo si i na chvíli zdřímněte.

ALKOHOL

Především o prázdninách mládež experimentuje s drogami a alkoholem, a tak naši záchranáři často ošetřují nezletilé intoxikované osoby. Alkohol snižuje odhad míry rizika a lidé pod jeho vlivem přeceňují své schopnosti i síly.

■ ***Michael Georgiev, ZZS LK***

HASIČI RADÍ OBČANŮM
CO DĚLAT PŘI POŽÁRU VOZIDLA

Hasičský záchranný sbor Libereckého kraje eviduje ročně kolem 100 ohlášených požárů dopravních prostředků. Mezi hlavní příčiny těchto požárů patří technické závady, nejčastěji na elektroinstalaci a výfukovém potrubí, nebo úmyslné zapálení. Protože se u podobné události můžeme ocitnout všichni, zopakujme si několik základních pravidel, jak správně postupovat.

Začne-li se kouřit za jízdy z motorového prostoru vozidla nebo ucítíme-li zápach spáleniny, je třeba okamžitě zastavit, vyndat klíče ze zapalování a rychle auto opustit. Než vystoupíme z vozidla, oblékneme si reflexní vestu. Nezapomeneme z vozu pomoci dětem, starším a nepohyblivým osobám, případně zvířatům. Zůstaneme v dostatečné vzdálenosti mimo vozovku, pokud možno za svodidly. Pokud to situace umožňuje, nezastavujeme poblíž míst, kde by požár mohl způsobit další škody, například v blízkosti jiných vozidel, budov, benzínových čerpacích stanic, plastových kontejnerů a popelnic nebo v tunelech. Je nutno si uvědomit, že i při zatažené ruční brzdě může dojít k jejímu přehoření a samovolnému rozjetí vozidla z kopce. Z tohoto důvodu je vhodné u hořícího vozidla nechat zařazen rychlostní stupeň. Poté ihned zavoláme hasiče na čísle 150 nebo 112.

V případě, že to situace umožňuje a rozhodneme se požár hasit hasicím přístrojem z výbavy vozidla, je třeba postupovat velmi opatrně. Hasicí přístroj můžeme použít pouze na začínající požár. K hořícímu vozidlu přistupujeme ze směru po větru. Hasicím přístrojem je třeba hasit pouze přes mezeru mírně otevřené kapoty i z důvodu větší účinnosti hasebního prášku. Při otevření kapoty motorového prostoru by došlo k rychlému přístupu vzduchu, který by podpořil hoření. Pozor na popáleniny od rozpálené kapoty.

Pokud už z vozu šlehají plameny a nenacházejí se v něm žádné osoby, tak se k vozu nepřibližujeme. Mohlo by dojít ke zranění. Hašení většího požáru přenecháme hasičům, kteří jsou vybaveni vhodnou technikou a především ochrannými pomůckami.

Nejvhodnější hasicí přístroj pro osobní vozidla je práškový, který můžeme zakoupit ve většině prodejen s autodíly a autodoplňky. Postačí malý kilový nebo dvoukilový. V některých zemích EU tvoří povinnou výbavu vozidla. Hasicí přístroj umístíme ve voze co nejblíže řidiči, tak aby v případě dopravní nehody nemohl zranit osádku vozidla. Nejlepší je uchycení v dosahu pro rychlé použití, k podlaze pod jedním z předních sedadel, případně ve schránce před spolujezdcem. Kromě hasicího přístroje je vhodné mít ve svém vozidle také řezač pásů, který umožní v případě potřeby přeřezat zapnuté bezpečnostní pásy a dostat se tak rychleji z vozidla.

■ ***por. Mgr. Iva Michalíčková, koordinátorka preventivně výchovné činnosti HZS Libereckého kraje***

Tajemství krkonošských perlí

RAUTIS

Perličkové ozdoby z Poniklé - kulturní dědictví z Krkonoš

Jediné místo na světě střeží poklady starého perlařského řemesla – malá vesnice Poniklá. Poodhalte tajemství jednotlivých výrobních postupů a staňte se aspoň na chvilku sami perlařem!

Prohlídky perlařských dílen

Zjistíte, jak se ze skleněné trubice stane perlička, která se potom musí nastříbřit, obarvit, namalovat, nařezat a navléknout. Exkurze probíhají každý den a začínají v prodejně perličkových ozdob v Poniklé čp. 153. Prohlídka je s průvodcem a trvá přibližně 40 minut.

Časy exkurzí:

pondělí – pátek: **9, 11, 13 a 15 hod.**

sobota – neděle: **9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 a 16 hod.**

Státní svátky a letní prázdniny:

pondělí – neděle: **9, 10, 11, 12, 13, 14, 15 a 16 hod.**

Zavřeno: 24. – 25. 12., 1. 1. a na Velikonoční pondělí

Vstupné: 80,- Kč, děti 50,- Kč.

Kreativní dílna

V kreativní dílně se proměníte v navlékače perličkových ozdob. Pod vedením lektorek si můžete sami vyzkoušet výrobu jednodušších hvězd, případně tvořit podle vlastní fantazie. Platí se pouze za spotřebovaný materiál, využití dílny není nijak časově omezeno.

Otvírací doba kreativní dílny:

pondělí – neděle: **9 – 17 hod.**

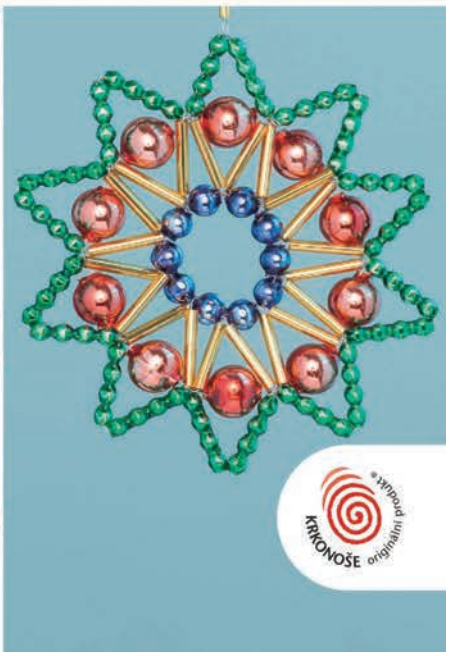

CRYSTAL VALLEY TICKET

Poniklá - východní brána do světa sklářů. Informace o zvýhodněných vstupenkách na www.crystalvalley.cz

Krámek Nad věcí

Na ponikelské návsi se můžete povzbudit vynikající kávou, dát si malé občerstvení nebo se osvěžit nanukem či domácí limonádou.

NAD VĚCÍ

Kontakt:
Rautis, a. s., Poniklá 153, 512 42
tel.: +420 733 737 430 - www.rautis.cz
rezervujte si exkurzi on-line

Vaše vstupenka do Křišťálového údolí

Staňte se králem Křišťálového údolí a pořiďte si týdenní vstupenku do dvou desítek skvělých sklářských a šperkařských provozů. Uvidíte výrobu vánočních ozdob, sklářské hutě, brusičské dílny, jemnou šperkařskou práci i tavené plastiky. Těší se na Vás funkční provozy i rozsáhlá muzea, zažijete tak současnost i historii Křišťálového údolí. Vstupenky platí sedm po sobě jdoucích dní a jsou k dispozici pro jednotlivce za 250,- Kč nebo pro rodinu s (až čtyřmi) dětmi za 480,- Kč. Vstupenky lze pořídit i v předstihu a jejich platnost počíná běžet od návštěvy prvního zařízení. Akce je časově omezena, vstupenky jsou nepřenosné a lze je uplatnit od 6. června do 15. září 2020. Vaši osobní vstupenku pořídíte na **ticket.crystalvalley.cz** a v elektronické podobě ji obdržíte do Vašeho emailu. K poznávání Křišťálového údolí Vám nic nebrání, vítejte!

Liberecký kraj

Kraj
příloha Libereckého kraje
červenec—srpen 2020

UDÁLOST MĚSÍCE

Pozapomenutá místa Libereckého kraje / 2. díl

V červnovém čísle Magazínu Libereckého kraje jsme vám představili dvě turisticky méně známé, ale přesto oblíbené lokality Libereckého kraje. Jednalo se o Svojkov v Lužických horách a Holanské rybníky v Máchově kraji. Nyní vám přinášíme informace o dalších krásách našeho kraje. Vybrali jsme pro vás Měsíční údolí jako zástupce Českého ráje, Dračí vrch v Jizerských horách a Harrachovy kameny v Krkonoších.

Představitelem pozapomenutého místa Libereckého kraje v oblasti Českého ráje je bezesporu Měsíční údolí. Jedná se o pískovcový kaňon na západním svahu Kozákova tvořený dvěma sbíhajícími se pískovcovými skalními masivy. Kratší z nich je asi 200 m dlouhá Polední strana a delší asi 350 m dlouhá Půlnoční strana. Byly zde nalezeny stopy po pravěkém osídlení. Na severním okraji údolí se nachází Babí a Kudrnáčova pec, kde byly objeveny zbytky po opracování kamene pocházející už z období neolitu. Dominantou východní strany Měsíčního údolí je pískovcový hřeben Hrádek zakončený Kozákovskou Drábovnou, což je uměle vylámaná světnička ve skále, která ve středověku sloužila jako hláska. Údolí se též nazývá Proskalí. Skály jsou tvořeny pevným cenomanským pískovcem, který láká především milovníky lezení, stejně jako na Suchých skalách.

text: Květa Šírová
foto: pozapomenutá místa Libereckého kraje — méně známým místem je také Raisova vyhlídka, odkud je krásný výhled na město Turnov
foto: Miroslav Chmela

Na kraji

10 let od povodní

V srpnu 2020 si připomeneme 10. výročí povodní, které zasáhly Liberecký kraj v roce 2010. Liberecký kraj ve spolupráci s obcí Bílý Kostel nad Nisou, Hasičským záchranným sborem LK a Sdružením hasičů – ČMS KSH LK pořádá v sobotu 8. srpna v Bílém Kostele nad Nisou vzpomínkovou akci. V rámci programu bude připomenut průběh povodně, její dopady do života obyvatel Libereckého kraje a budou předána vyznamenání za zásluhy v oblasti záchrany lidských životů. Připraven je také kulturní program.

Zničený most přes řeku Nisu v Bílém Kostele po srpnové povodni v roce 2010. Foto: archiv LK.

Doprava v kraji o prázdninách posílí

Letní sezóna turistických autobusových i železničních linek na území Libereckého kraje je zahájena. O prázdninách budou kromě stávajících víkendových spojů na vybraných linkách rozšířeny autobusové a vlakové spoje jezdící v pracovní dny. Veřejnou dopravou tak bude lépe dostupné například Zlaté návrší – nejvyšší bod v Libereckém kraji, kam jezdí autobusy. Po loňské úspěšné sezóně opět pojede autobusová linka z Liberce a Turnova do Sobotky a na hrad Kost v tarifu IDOL a již tradiční letní vlak „Mácháč“ spojující napřímo Liberec a Doksy. Držitelům bezkontaktní čipové karty Opuscard se rozšíří nabídka výhodného cestování, protože od 1. července platí tarif IDOL i ve vlacích na trati z České Lípy do Úštěku v Ústeckém kraji. Novým oblíbeným spojením integrované dopravy Libereckého kraje se stala linka spojující Českolipsko a Lužické hory s Českým Švýcarskem. Cestovat s výhodným tarifem IDOL bude také možné až do Jetřichovic. Kompletní nabídku turistických linek najdete na webových stránkách organizátora dopravy www.iidol.cz. Informace jsou dostupné i v letácích, které jsou k dispozici v turistických centrech.

Muzeum lehkého opevnění je v provozu

Expozice Muzea lehkého opevnění Na pomezí (Tesařov), které se nachází pod rozhlednou Štěpánka, si návštěvníci mohou prohlédnout v červenci a srpnu od úterka do neděle v čase 9–18 hodin. Více informací o muzeu na www.bunkrynapomezi.cz.

Bunkr lehkého opevnění na pomezí Jizerských hor a Krkonoš. Foto: www.bunkrynapomezi.cz.

Letní kurzy módy

Střední škola oděvního designu Kateřinky – Liberec bude pořádat, pro své budoucí studenty, v posledním srpnovém týdnu Letní kurz odívání a módy. Žáci 8. a 9. tříd ZŠ budou mít možnost přímo poznat prostředí školy a hlavně náplň studia. Kurz bude organizován formou příměstského tábora v areálu školy. Přihlášky a program jsou k dispozici na www.skolakaterinky.cz.

O prázdninách na Zubačku

O prázdninách chystá Železniční společnost Tanvald akce na jediné české ozubnicové trati z Tanvaldu do Kořenova a Harrachova. Těšit se můžete na nostalgické jízdy s unikátními ozubnicovými

Motorový vůz M240.021, tzv. Singrovka, jezdí na ozubnicové trati při nostalgických jízdách. Foto: KŠ.

lokomotivami. Zvláštní vlaky po nejstrmější české trati bude dopravovat jedna ze dvou dochovaných unikátních motorových ozubnicových lokomotiv řady T426.0 přezdívaných „Rakušanka“. Ve zvláštních vlacích budou řazeny osobní vozy Balm z 60. let 20. století včetně historického motorového vozu „Singrovka“ a bufetového vozu Balm Bistro. Na některých akcích se ukáže parní lokomotiva přezdívaná „Kafemlejnek“ či další historická vozidla. Podrobný plán akcí sledujte na www.zubacka.cz. ←

K věci

Jaké místo v Libereckém kraji byste doporučili k vodním radovánkám?

Eva Burešová (SLK)

Jako starostka Doks doporučím Máchovo jezero. Kvalita vody se stále zlepšuje a přes 7 let je vhodná ke koupání, k dispozici jsou i nafukovací atrakce, půjčovny paddleboardů, windsurfů, šlapadel, lodiček či vyhlídkové plavby třeba i za západu slunce.

ANO 2011

Odpověď nedodána.

ZpLK

Odpověď nedodána.

Dan Ramzer (ODS)

Myslím si, že nejlepší místo k vodním radovánkám v roce 2020 na území Libereckého kraje bude Mumlavský vodopád v Harrachově.

Pavel Svoboda (ČSSD)

Milovníkům přírodního koupání nabízí Liberecký kraj řadu možností. K letnímu zchlazení doporučuji naše jablonecké moře, přehradu Mšeno, kde si lidé mohou i zasportovat. Celoročně je hlavně pro rodiny s dětmi ideální Aquapark v libereckém Centru Babylon.

Radovan Vích (SPD-SPO)

Jako rodák z Liberce, který bydlí přímo u vodní nádrže Harcov, je odpověď jasná. Doporučuji ale i koupaliště v Novém Městě pod Smrkem, kde se dají spojit vodní radovánky s jízdami na kole po Jizerských horách.

Miloš Tita (KSČM)

Pokud mezi vodní radovánky počítáme i kanoistiku, doporučuji sjezd Ploučnice mezi Mimoní a Brennou, případně Žíznikovem. Krásná divočina na pár kilometrech, které se ovšem díky meandrům zdají nekonečné. ←

Další názory zastupitelů si můžete přečíst na liberecky-kraj.kraj-lbc.cz/zastupitelstvo.

Jakub Šeps

S novým vedoucím oddělení cestovního ruchu jsme si povídali už v minulém vydání magazínu Libereckého kraje. Nyní nám poskytne informace a tipy na výlety v Křišťálovém údolí.

Co je Křišťálové údolí a kde ho najdeme?

Tradice sklářství, bižuterie a šperkařství je rodinným stříbrem celého Libereckého kraje a je potřeba ho i nadále hýčkat a prezentovat tuzemské i zahraniční veřejnosti. Nikde na světě totiž neexistuje jiné místo, kde se přes 460 let zpracovává sklo. Proto se zrodilo Křišťálové údolí, které právě tyto tradiční obory jednotně propaguje a pochopitelně i podporuje. Největší koncentrace skláren a dalších subjektů je sice v oblastech Jablonecka a Novoborska, ale dotýká se i dalších regionů. S oblibou říkám, že Křišťálové údolí už není pouze jeden projekt, ale celý životní styl, protože zasahuje prakticky do všech oborů od školství až po cestovní ruch a je rozprostřeno prakticky po celém území našeho regionu. Takže v něm žijeme všichni.

Co na návštěvníky sklářských oblastí čeká? Co v nich najdou a co si mohou vyrobit?

Zajímavé je, že každá z oblastí je trochu jiná a díky svému historickému vývoji unikátní. Začnu třeba v Českém ráji, kde se zejména v oblasti Turnovska již po staletí brousí drahé kameny. Ostatně právě pouze zde se používá slovo kamenář pro osoby, pod jejichž rukama se z kamene stane skvost. Pokračuji například v oblasti Kamenického Šenova, která je známá výrobou křišťálových lustrů, jež se dostaly až na dvůr francouzského krále Ludvíka XV. V oblasti nejvyšších českých hor, Krkonoš, zase vznikají unikátní perličkové ozdoby, které zdobí nejenom vánoční stromečky. Sklářské hutě se Křišťálovým údolím vinou od Harrachova až po Nový Bor. Zde například linky denně vyrobí desetitisíce kusů užitkového skla a nedaleko vznikají gigantické světelné objekty pro nejslavnější hotely, paláce i lodě. A to jsem ještě málem zapomněl na slavnou bižuterní tradici v Jablonci nad Nisou a skleněné figurky z Železného Brodu.

Zajímavé je, že ve velké většině se návštěvník dostane přímo do provozů a může se zkušeným mistrům dívat takříkajíc pod ruce. A v některých případech si samotnou práci vyzkoušet. A kdo by nechtěl být alespoň na chvilku v kůži skláře?

Vstupenka do Křišťálového údolí.

V minulém čísle jste se zmínil o Společné vstupence do Křišťálového údolí. Nyní buďte prosím konkrétnější. Můžete vstupenku více představit. Jaké je její cena, pro koho je určena a do jakých provozů se díky ní mohou návštěvníci podívat?

Rád vstupenku představím, protože jde o opravdu parádní počin. Princip vstupenky je velice populární v zahraničí a už i v některých regionech České republiky. Spočívá v geniální jednoduchosti. Návštěvník či obyvatel kraje si na webové stránce ticket.crystalvalley.cz zakoupí vstupenku, obdrží ji v elektronické podobě a díky ní má volný přístup do více než dvaceti zapojených subjektů z řad sklářských a šperkařských dílen či muzeí. Uvidí výrobu vánočních ozdob, podívá se do brusičských dílen, sklářských hutí nebo pozná jemnou šperkařskou práci. Pokud se ptáte na konkrétní místa, tak některá z nich mohu prozradit. Zapojena je například Sklárna a minipivovar Novosad a syn z Harrachova, Lasvit s novým skleněným domem v Novém Boru, muzea v Jablonci, Novém Boru a Železném Brodě, dále výrobce vánočních ozdob Rautis z Poniklé či třeba Skleněná bižuterie z Alšovic. A to rozhodně není všechno, z nabídky si vybere každý. Vstupenka bude platit od aktivace vždy sedm po sobě jdoucích dní a to pro období od 8. června do 15. září. Důležité je také zmínit cenu, ta se bude pohybovat u jednotlivce ve výši 250 korun nebo pro rodinu s až čtyřmi dětmi za 480 korun. Myslím, že jde o opravdu parádní nabídku, která osloví široké spektrum návštěvníků. Osobně si ji také budu kupovat.

Jaké akce se v průběhu prázdnin chystají v Křišťálovém údolí?

Kromě již zmíněné vstupenky se chystají i další zajímavé novinky. Například hned o prvním červencovém dni se v jablonecké firmě GB Beads otevře nová Expozice českého sklářství a bižuterie. Dále doporučuji návštěvu taktéž jabloneckého Palace Plus, kde se ve dnech 4. až 7. července bude konat dílna inspirace s kurzy profesionálních bižuterních technik pro dospělé. A když jsme u Palace Plus, tak ani v letošním roce nebude chybět velmi oblíbená Křehká krása. A to v tradičním termínu na začátku srpna. Nesmím zapomenout na Víkend křišťálového údolí, který měl při svém loňském prvním ročníku velký úspěch a letos se bude opakovat. Není to sice letní akce, uskuteční se na podzim, ale jde o unikátní otevření prakticky všech výrobních, muzejních a jiných prostor Křišťálového údolí.

Přeji příjemné léto plné poznávání toho našeho Křišťálového údolí! My všichni jsme jeho součástí!

autorka rozhovoru: Květa Šírová
foto: Rumcajs, alter ego nového vedoucího oddělení cestovního ruchu KÚ LK Jakuba Šepse při akci Jičín, město pohádek
foto: Jakub Podobský

1 Harrachovy kameny. Foto: převzato z www.kudyznudy.cz.
2 Pohled z Harrachových kamenů na Kotel. Foto: Valerian Spusta.
3 Zimní Harrachovy kameny. Foto: Marcel Binder.
4 Skalní vyhlídka na Dračím vrchu v Jizerských horách. Foto: Miroslav Chmela.
5 Hajní kostelík. Foto: Miroslav Chmela.

KRAJEM

Harrachovy a Dračí kameny

Harrachovy kameny

Nacházejí se mezi masivem Kotle a Vrbatovým návrším nad okrajem Velké Kotelní Jámy ve výšce 1421 m n. m. Jsou nejvýraznějšími žulovými skálami vnitřního hřebene Krkonoš a zároveň jejich 10. nejvyšším místem. Leží v I. zóně Krkonošského národního parku. Dominantní kameny připomínající suky, které vypadají jako na sebe naskládané žulové kvádry, jsou až pět metrů vysoké, proto jsou také viditelné ze značné vzdálenosti. Od Harrachových kamenů je krásný výhled na Kotel s Kotelní jámou, Jizerské hory, Pančavskou louku s prameny Labe, Violík a polskou boudu U Sněžných jam. Za dobré viditelnosti lze spatřit na polské straně Góry Sowie s vrcholem Wielka Sowa. Nejkrásnější je prý ale pohled na východ, kde se návštěvníků otevře celá šíře Krkonošského masivu. Uvidí tak jako dlani Šišák, Sněžku, Luční a Studniční horu, část Kozích hřbetů a úplně vpravo Černou horu. Velmi dobře je také vidět Zlaté návrší, kde je dodnes umístěna kamenná mohyla připomínající tragické úmrtí lyžařů Hanče a Vrbaty při mezinárodním lyžařském závodě v březnu roku 1913.

Cesta k Harrachovým kamenům vede ve směru od Špindlerova Mlýna, ze kterého je možné vyjet lanovkou na Medvědín a poté jít po červeně značené turistické cestě k Vrbatově boudě. Od boudy se pak vydat po zeleně značené cestě až k cíli.

Dračí kameny

Leží na Dračím vrchu, který se tyčí v západní části Jizerských hor v lese nad Kateřinkami, cca dva a půl kilometru jižně od obce Fojtka. V nadmořské výšce 676 m n. m. je skalní vyhlídka, kterou zpřístupnil německý horský spolek již v roce 1902. Skalka skýtá krásný téměř kruhový výhled na Jizerské hory a podhůří, je do ní vytesáno 70 schodů a je osazena zábradlím. Dračí vrch je stejně jako mnoho míst v Jizerských horách opředen pověstí, podle které se zde usadil drak. Jednou za rok, vždy na svátek čarodějnic, drak sežral svobodnou dívku. Tu si vybíral dle lístečků se jmény dívek žijících v okolí vrchu, které jednou za rok dívky musely dát do obětní mísy na vrcholu skály. Drak lístky rozfoukal a na dně mísy zůstal vždy jeden lístek jakoby připevněný kouzelnou silou. Jednou padla volba na dívku z hájenky, která marně čekala na návrat svého ženicha z daleké cesty. Když stoupala ke Dračímu vrchu, její ženich se konečně vrátil, předběhl ji a draka šípem skolil.

Kolem Dračího vrchu vede naučná stezka Fojtecké tisy. Prochází přírodní památkou Pod Dračím vrchem, kde roste velké množství tisů, které se zde přirozeně rozmnožují. Stezka je dlouhá několik set metrů a je na ní umístěno pět informačních zastavení. Je určena pouze pro pěší turisty, není fyzicky náročná, a proto je vhodná i pro rodiny s dětmi.

autorka textu: Květa Šírová

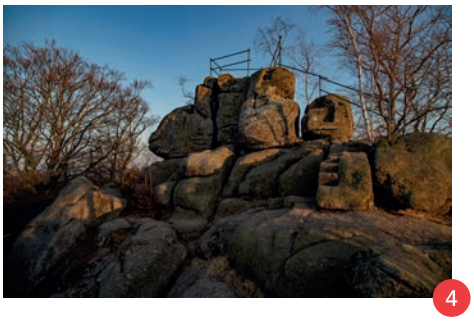

Kraj. Příloha Libereckého kraje. Vychází 11× ročně.
Vydává Liberecký kraj, U Jezu 642/2a, 461 80 Liberec 2. IČO: 70891508. Ev. č.: MK ČR E 21924. Redakční radu tvoří nominovaní zástupci zastupitelských klubů Zastupitelstva LK a Krajského úřadu LK, předsedkyní je Květa Šírová. Redakce: media@kraj-lbc.cz, tel: +420 485 226 111.
Dvojčíslo 7–8/2020 vyšlo 1. července 2020, uzávěrka byla 12. června 2020.
magazin.kraj-lbc.cz www.facebook.com/krajlk

Liberecký kraj

Svatojakubská pouť v Poniklé

25. a 26. července 2020

aneb co vše na vás v Poniklé čeká...

PÁTEK 24.7.2020

páteční rockový nářez:
Stagnace s Pašou

pátek 19:00
koupaliště HOMOLE

SOBOTA A NEDĚLE 25. a 26.7.2020

POUŤOVÉ ATRAKCE

včetně autodromu za příznivé ceny provozuje Václav Ruml

NÁVES A OKOLÍ KOSTELA

POUŤOVÝ JARMARK

prodej rukodělných a řemeslných výrobků místních i přespolních
stejně tak sortiment ryze pouťový

NÁVES A OKOLÍ KOSTELA
sobota 10.00 - 16.00
neděle 9.00 - 16.00

medový obchod

RAUTIS

každou hodinu probíhá prohlídka výroby perličkových ozdob
prohlédněte si kreativní dílnu a firemní prodejnu v Poniklé

sobota i neděle
9.00 -16.00

vstupné 50/80 Kč

SOBOTA 25.7.2020

O KRAKONOŠŮV KNOFLÍK

28. ročník tradičního nohejbalového turnaje
pořádá neorganizované sdružení nohejbalových nadšenců

prezentace 8.00
zahájení turnaje 8.30

NA MALÉM HŘIŠTI V PONIKLÉ

POUTNÍ HASIČSKÁ ZÁBAVA

živá hudba Kontakt; sejkory
pořádá SDH Poniklá

sobota 20.00
HASIČSKÁ ZBROJNICE
vstupné 100 Kč
výčep otevřen od 16.00

NEDĚLE 26.7.2020

neděle 8.30

MŠE SV. V KOSTELE SV. JAKUBA

věž kostela zpřístupněna 10.00 -16.00

MUZEUM KRKONOŠSKÝCH ŘEMESEL

občerstvení

vstupné 60/50/30 Kč
PROHLÍDKY MUZEA:
10.00, 12.00, 14.00 A 16.00

Akce červenec–srpen 2020

KULTURNÍ, SPOLEČENSKÉ A SPORTOVNÍ AKCE

Pátek **10. 7.**	18:00	Sokolské léto – Jam session *volné setkání muzikantů místních i přespolních*	hřiště Na Vršku
Po–Pá **13.–18. 7.**	ve večerních hodinách	Desatero řemesel I. – kulturní program	dle rozpisu
Čt–So **16.–18. 7.**		Krakonošovy letní podvečery	Masarykovo nám. Jilemnice
Po–Pá **20.–25. 7.**	ve večerních hodinách	Desatero řemesel II. – kulturní program	dle rozpisu
Pátek **24. 7.**	18:00	Sokolské léto – Loutková pohádka pro děti *Agentura Pernštejni – „Strach má velké oči"*	hřiště Na Vršku nepříznivé počasí MŠ
So–Ne **25.–26. 7.**		Ponikelská pouť	náves
Pátek **7. 8.**	21:30	Sokolské léto – Letní kino *Zrodila se hvězda, vstupné 50 Kč*	hřiště Na Vršku
Čt–So **22.–28. 8.**		Tábor SDH Poniklá	Velké Všelisy

Připravované akce…			
sobota **19. 9.**		Ponikelské posvícení	u Muzea krkonošských řemesel
sobota **26. 9.**		Tuláčkovy slavnosti	náves